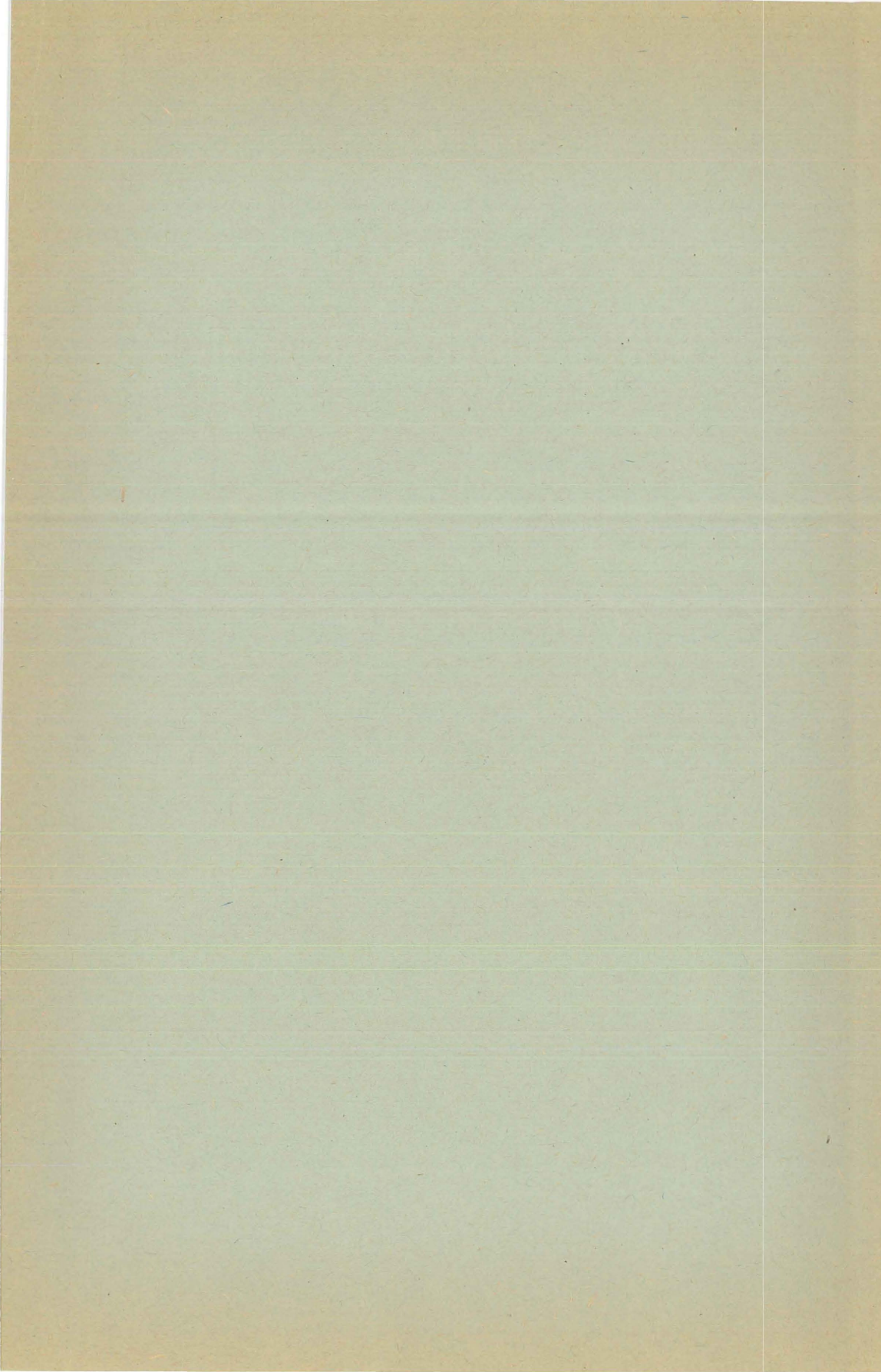

Årsberetning vedkommende Norges Fiskerier
1959 — nr. 12

Samvirkekonsulentenes virksomhet 1959

Utgitt av
FISKERIDIREKTØREN

A.s John Griegs Boktrykkeri, Bergen
1961

Årsberetning vedkommende Norges Fiskerier
1959 — nr. 12

Samvirkekonsulentenes virksomhet 1959

Utgitt av
FISKERIDIREKTØREN

A.s John Griegs Boktrykkeri, Bergen
1961

Innhold

	Side
Beretninger fra samvirkekonsulenten for området Vestfjorden—Finnmark, Kr. Berg, Tromsø	5
Beretninger fra samvirkekonsulenten for området Stad—Vestfjorden, Reidar Dybos, Trondheim	11
Beretninger fra samvirkekonsulenten for området Svenskegrensen — Stad, Arne Nordset, Bergen	18
Tabeller	44

Tabellene om virksomheten m. v. i 1959 til fiskersamvirke-
lagene på strekningen Vestfjorden—Finnmark og tabellen om
anvendelsen av lagenes overskott legges ved som bilag til
denne beretning.

Beretninger fra samvirkekonsulenten for området Vestfjorden—Finnmark.

1. j a n u a r — 3 1. m a r s 1 9 5 9.

I tiden 18. til og med 20. februar 1959 foretok fiskeriasistent Kåre Ness ved samvirkekonsulentens kontor reise til Stakkvik for kontroll av Langsund Produksjonslags regnskap. Det var intet spesielt å bemerke til regnskapet. Revisor hadde besøkt laget 7 ganger i løpet av 1958. Laget hadde et nettooverskudd for 1958 på kr. 1158,57 etter foretatte avskrivninger med kr. 10.300.

Den 15. til 19. mars foretok Kåre Ness reise til Skorøy for regnskapskontroll hos laget. Da laget har hatt vanskelighet med å skaffe seg brukbar revisor (sådan kan ikke skaffes på Skorøya eller dens nærhet nå) uten å ty til revisor fra Tromsø, har følgen blitt at lagets regnskap ikke hadde vært revidert siden 8. november 1958 og til Kåre Ness kom dit 16. mars 1959. Regnskapet var åjourført men ikke avsluttet pr. 31. desember 1958. Dette ble gjort under Ness' besøk. Regnskapet viste et underskudd for 1958 stort kr. 33.704,98 etter foretatte avskrivninger med kr. 12.548,11. Årsaken til det dårlige driftsresultat skyldes dårlige tørrfiskpriser som bare har brakt tap, mens iset fisk og saltfisk har gitt rimelig fortjeneste. I sin rapport nevner Kåre Ness at prisene på varebeholdningene pr. 31. desember 1958 var satt lavt. Dette kan også ha medvirket til det forholdsvis høye underskudd i 1958. Lagets økonomi og likviditet er fremdeles meget god.

20. til 23. mars foretok Kåre Ness reise til Finnes—Mafjordhamn for revisjon av lagets regnskap for 1958. Også dette lag har hatt vanskeligheter med å få brukbar revisor i sin nærhet. Laget må til Hammerfest for å få sådan, men selv derfra er det vanskelig å få revisor til laget. Kåre Ness var lagets nyansatte bestyrer behjelpelig med å avslutte lagets regnskap for 1958. Regnskapet viste et nettooverskudd pr. 31. desember 1958 stort kr. 5121,57 etter foretatte avskrivninger på kr. 8462. Driftsresultatet må betegnes som bra når en

tar hensyn til lagets lave produksjon og den minimale fortjeneste på tørrfiskproduksjonen i 1958.

Av de til 31. mars 1959 innkomne regnskapsoppgaver for 1958 viser det seg at driftsresultatet for dette år synes å bli betydelig dårligere enn for 1957 i hele mitt distrikt. Dette skyldes de lave tørrfiskpriser så å si for alle fiskesorter i 1958.

1. april — 30. juni 1959.

Den 10. til 13. april var jeg i Hammerfest i møte i det nystartede salgsorgan for lagene i Finnmark.

Den 25. til 26. april foretok jeg reise til Akkarvik Fiskeproduksjonslag for å undersøke hvilke reparasjoner som må foretas av lagets kai, salteri og eventuelt bygg av sløyeskur. Fiskebruket som ble bygget i 1946/47 er gjenreisningsbygg. Mesteparten av arbeidet ble utført av Finnmarkskontoret og er som de fleste slike bygg dårlig oppført med kai av uimpregnerte peler. Også selve fiskepakket huset hvis 1. etasje er betongbygg er dårlig fundamentert. Der må foretas reparasjon av kaien til minst kr. 39.500, og reparasjon av salteri samt nytt sløyeskur til en kostnad på kr. 29.000. Laget skulle på ny søke Troms Fylkes kaifond om bidrag (da kaien også nyttes som dampskipskai), stort kr. 25.000, og Fiskeridirektøren av samvirkemidler kr. 30.000.

24. mai til 31. mai foretok Kåre Ness reise til Andøya for kontroll av regnskapene hos Andenes Fiskersamvirkelag, S/L «Nor», S/L Samhold, Bleik Produksjonslag, S/L «Samdrift», Bleik og Nordmjele Fiskersamvirkelag. Samtlige disse lag hadde sine regnskaper i orden. Lagene står seg økonomisk godt, og hadde betydelige nettooverskudd også i 1958 som skyldes en forholdsvis stor ferskfiskeeksport.

Fra 15. til 20. juni foretok Kåre Ness reise til Skårvågen Produksjonslag for kontroll av lagets regnskap, og for å bringe orden i regnskapet etter bestyrerskiftet. Regnskapet hadde i henhold til Norges Banks rapporter ikke vært i orden i den tidligere bestyrers tid når det gjaldt forholdet mellom produksjonslaget og det kooperative samvirkelag. Det viste seg nå at dette forhold var blitt ordnet etter at den nye bestyrer tiltrådte.

18. til 21. juni deltok jeg i Akkarvik Fiskeproduksjonslags styre- og årsmøte etter innbydelse fra laget. Representanter for Norges Banks Avdeling, Tromsø, var også til stede på årsmøtet.

Når det gjelder lønnsomheten av produksjonen i 1958 viste det seg etter at alle regnskaper var kommet inn at driftsoverskuddene for 1958 samlet for alle lag i mitt distrikt ble kr. 838.064 lavere enn i

1957. Dette har sin årsak i at salgsprisene på de ferdige produkter som tørrfisk, saltfisk og tran ble betydelig lavere i 1958 enn i 1957, mens råfiskprisen og arbeidslønninger m. m. steg i samme tidsrom. Av de 42 lag i mitt distrikt hadde 7 lag i Finnmark og 3 lag i Troms et samlet underskudd på kr. 273.825,92 etter foretatte vedtektsbestemte avskrivninger.

1. juli — 30. september 1959.

Den 28. juni til 2. juli deltok jeg i Nordland Fylkes Fiskerlags årsmøte i Bodø etter innbydelse fra laget.

Den 1. juli til 3. juli foretok teknisk konstruktør Ludv. Nicolaisen etter ønske fra Skorøy Produksjonslag reise til Skorøy for å foreta oppmåling og tegning av lagets bestyrerbolig, og bolig for fiskere og arbeidere som laget har planer om å ommåle og modernisere. Huset er et stort tømmerbygg i 2 etasjer med kjeller, og en grunnflate på 144 m². Huset må males og pusses opp inn- og utvendig, samt forsynes med gulvbelegg i begge etasjer. Laget har nå fått permanent elektrisk lys fra Troms Fylkes Kraftforsyning. Dette ble installert i juli 1959. Tidligere hadde laget eget lysaggregat som det vil beholde som reserve da aggregatet er i god stand.

Fra 4. til 13. juli var jeg på reise i Finnmark hvor jeg først deltok i møte i Honningsvåg med representanter for lagene i Finnmark hvor en drøftet nødvendigheten av et nytt salgssapparat for fiskersamvirke-lagene i Finnmark som erstatning for Fiskernes Samvirkesalg som ble tatt konkurs i 1956. Der var full enighet på møtet om nødvendigheten av en slik salgsgeselskap på provisjonsbasis for fellessalg av lagenes produkter til innenlandske eksportører. Spørsmålet om et slikt salgsgeselskap skulle drive eksportvirksomhet var det enighet om skulle utstå inntil videre, og inntil den nedsatte «Bryhnikomitè» kom med sin innstilling.

De fleste av lagene i Finnmark og Lofoten er sterkt interessert i en fellesorganisasjon av fiskersamvirke-lagene på rent faglig basis for derigjennom å kunne drøfte fellesproblemer av rent faglig art. Lagene i Vesterålen som sto tilsluttet Vesterålstilvirkerens Salgslag alt før krigen var ikke medlemmer av S/L Fiskernes Samvirkesalg. Dette var jeg den gang enig i da jeg var av den oppfatning at Samvirkesalg fra starten av fikk et alt for stort virkeområde — nemlig hele Råfisklagets distrikt fra Nordmøre til og med Finnmark. I dag innser imidlertid også disse lag nødvendigheten av en fellesorganisasjon av fiskersamvirke-lagene for strekningen Lofoten til og med Finnmark hvor representanter for lagene kan komme sammen til møte en gang årlig for å drøfte fellesinteresser.

Under møtet i Honningsvåg benyttet jeg anledningen til besøk av Nordvågen Fiskeproduksjonslag som i 1959 fikk ny bestyrer.

Fra Honningsvåg fortsatte jeg reisen til Vardø hvor jeg deltok i Finnmark Fiskarlags årsmøte.

Den 22. til 24. juli deltok jeg i Skorøy Produksjonslags medlemsmøte etter henstilling fra laget. På grunn av at laget strengt har holdt på ikke å utbetale medlemmene annet enn den av Råfisklaget fastsatte minstepris, og heller ikke har utlignet bonus mer enn en gang (for 1954 kr. 15.000) hadde lagets mangeårige formann meldt seg ut av laget. Hans mannskap ville nemlig ikke fortsette å levere fisk til laget når dette bare betalte minstepriser, og heller ikke utlignet bonus i de år lagets driftsresultat ga høve til det. Jeg håper at en ordning kan komme i stand, men alt vil avhenge av at laget får tillatelse av Norges Bank til å betale overpris under vinterfisket — hvis saltfiskprisene og prisen på fersk iset fisk er så høye at overpriser er driftsmessig forsvarlig.

28. til 30. juli var jeg på reise i Vesterålen for å konferere med bestyrere og styrene i lagene om spørsmål i forbindelse med driften, og samtidig inspisere lagenes tilvirkningsanlegg. På grunn av regn, storm og tåke måtte reisen avbrytes etter at jeg hadde vært hos Sommarøy Produksjonslag og Nyksund Produksjonslag. Anlegget til Sommarøy Produksjonslag som er nybygget var meget godt vedlikeholdt og der hersket god orden på fiskebruket. Produksjonsanlegget i Nykvåg som var gammelt og temmelig forfallent da laget kjøpte det var meget forbedret. De nybygde ror- og egnebuer var i god stand.

17. til 21. august var assistent Kåre Ness på reise til Finnes—Mafjordhamn Fiskersamvirkelag for regnskapskontroll. Regnskapet var åjourført, men ikke revidert siden 22. mars 1959 på grunn av mangel på revisor som det er vanskelig å få på slike avsides steder. Det hersket god orden i regnskapsførselen og på kontoret for øvrig, og likeså på selve fiskebruket.

15. til 18. september var teknisk konstruktør Ludv. Nicolaisen i Berlevåg for i samråd med fiskersamvirkelagets styre å planlegge bygg av nytt ishushus samt nye ror- og egnebuer til laget.

7. til 13. september deltok jeg i Norges Fiskarlags landsmøte i Trondheim etter innbydelse fra laget.

I. oktober—31. desember 1959.

14. til 16. oktober var jeg på reise til Skorøy hvor jeg deltok i lagets ekstraordinære årsmøte hvor spørsmålet om større reparasjon av fiskebruket og hovedgården var oppe til behandling. Styret ble

gitt fullmakt til hurtigst mulig å foreta nødvendige reparasjoner av fiskebruket, male dette samt reparere taket på hovedgården.

8. til 14. november var Kåre Ness på regnskapskontroll hos Nordvågen Fiskeproduksjonslag og Kamøyvær Fiskersamvirkelag. Det var særlig de varierende tørrfiskpriser ved salg gjennom private meglere som forårsaket at jeg sendte assistent Ness til disse lagene som ligger i samme distrikt og stort sett har ensartet produksjon av torsk, sei, hyse og brosme som anvendes til hending og salting. Begge lag hadde i november solgt det meste av sin tørrfisk som var produsert høsten 1958 og til ut oktober 1959.

Lagene hadde oppnådd følgende priser:

	Kamøyværlaget.	Nordvågenlaget.
Rundhyse samfengt pr. vekt	kr. 70	kr. 68
Rundtorsk » »	» 75	» 75,50
Rund brosme » »	» 74	» 76
Rotskjær sei 40/60 cm » »	» 60	» 56/58

Alt fob. annammet hos lagene.

Nordvågen Fiskeproduksjonslag som hadde solgt sin fisk gjennom megler til en eksportør på Værøy fikk senere vansker med salget, da eksportøren ved fiskens fremkomst reklamerte på kvaliteten og stillet fiskepartiet (som var på ca. 68.000 kg tørrfisk) til lagets disposisjon. Megleren hadde til eksportøren oppgitt en annen kvalitet enn den laget hadde offerert partiet til megleren for.

Dette viser hvor vanskelig det er å selge tørrfisk og saltfisk i dag med den masse av meglere som nå opptrer, og som det økonomisk ikke er noe å ta hos om en skulle gå til prosess mot megleren. Fiskeproduksjonslagene har — etter Samvirkosalg ble tatt konkurs — hatt flere lignende historier som har påført lagene store tap.

Av disse grunner er det etter de fleste lags og likeså min mening høyst nødvendig at lagene snarest får et nytt salgsapparat, som lagene har tro og tillit til, og som inntil videre kan formidle lagenes salg av tørrfisk og saltfisk på kommisjonsbasis til eksportørene. Skulle det ikke snart bli en eksportsentral for tørrfisk, klippfisk og saltfisk etter Sunnanåkomiteens flertallsinnstilling bør lagene ta opp til drøftelse spørsmålet om et nytt salg- og eksportlag for lagenes egen produksjon. Denne bør være ledet av representanter valgt av fiskeproduksjonslagene i Lofoten til og med Finnmark.

Hvis myndighetene finner å ville gå inn for en sentralisert eksport når det gjelder tørrfisk, saltfisk og klippfisk bygget på Sunnanåkomiteens flertallsinnstilling vil problemene for fiskersamvirket for-

enkles betydelig. Lagene vil da kun ha behov for en organisasjon som kan vareta lagenes faglige fellesinteresser.

8. til 12. desember foretok assistent Kåre Ness reise til Vargsund Produksjonslag for kontroll av lagets regnskap for 1957 i forbindelse med Fiskeridirektoratets bemerkninger til lagets innkjøp og salg av fiskeprodukter.

23. til 28. desember var jeg på reise til Hammerfest Fiskersamvirkelag hvor jeg konfererte med lagets styre om dets planer for et mindre filetfryseanlegg. Styret ble enig om å se tiden an litt med disse planer.

I 1959 har ytterligere 1 lag — Burfjord Fiskersamvirkelag i Troms — måttet innstille sin virksomhet på grunn av at Norges Banks Avdeling, Tromsø, etter samråd med hovedsættet, Oslo, ikke fant det forsvarlig å fortsette med kredittgivning av statsgaranterte driftskredittmidler. Årsaken til at også dette lag har måttet innstille sin virksomhet ligger i den «priskrig» fryseriene driver om råstoffet (fisken) på tross av at fryseriene hevder at de av Råfisklaget fastsatte minstepriser på alle fiskesorter er for høy.

Beretninger fra
samvirkekonsulenten for området Stad—Vestfjorden,
Reidar Dybos, Trondheim

1. januar—31. mars 1959.

De regnskapsoppgavene for 1958 som hittil er innkommet bekrefter at tilførselen av fisk til lagene på grunn av mislykket fiske har vært noe mindre enn tidligere. Og særlig har dette vært tilfelle for lagene på Helgeland hvor flere lag har driftstap vesentlig på grunn av for liten produksjon.

Det har i enkelte tilfelle vist seg at vedtektenes bestemmelser om at opptak av lån mot pant i lagets eiendom, bortleie, kjøp eller overdragelse av lagets eiendom, skal avgjøres på lagets årsmøte og at slike vedtak for å være gyldig skal være godkjent av Fiskeridirektøren, ikke iakttas av de som etter vedtektene forplikter laget. Det er derfor sendt sorenskriveriene i de forskjellige distrikter rundskriv med henvisning til disse bestemmelser i normalvedtektene. Det må antas at disse bestemmelser må ha betydning i forbindelse med tinglysning av dokumenter som vedkommer fiskersamvirkelegene.

I forbindelse med kravet om full innbetaling av andelskapitalen til fiskersamvirkelegene, etter forhøyelsen av andelsbeløpet fra 100 til 250 kroner, er det blitt reist spørsmål om å dispensere fra denne andelsforhøyelsen for de av lagenes eldre medlemmer som nå ikke lenger deltar aktivt i fisket.

Spørsmålet har vært forelagt Fiskeridepartementet, som finner å måtte fastholde at det ikke dispenseres fra kravet om et minste andelsbeløp på kr. 250. Det kan etter dette bli vanskelig for enkelte lag å få full dekning for andelskapitalen uten å foreta en total sanering av medlemsfortegnelsen, hvorved enkelte av lagets pionerer som ikke kan dekke andelsforhøyelsen, i sin alderdom blir strøket som medlemmer av laget. En slik sanering av medlemsfortegnelsen vil det være liten begeistring for i de fleste fiskersamvirkeleg. De lag som får driftsoverskudd til disposisjon bør kunne anvende en del av dette

til ordning av rest på andelskapital for eldre medlemmer som har vist interesse og aktivt støttet opp om lagets virksomhet.

Bolga Fiskersamvirkelag har tatt opp tidligere planer om bygging av et mindre kjøle- og fryseanlegg og også i den forbindelse drøftet muligheter for rekeproduksjon. Spørsmålet ble drøftet på et styremøte i februar. Styremedlemmene mente at en utbygging av lagets anlegg med et mindre kjøle- og fryselager og med frysenskap for rekeproduksjon ville bedre mulighetene for lønnsom virksomhet, bedre omsetningsmulighetene for medlemmenes rekefangster, øke beskjeftigelsen for kvinnelig arbeidskraft og også skape mulighet for lagring av agnsild slik at bankfiskerne kan finne det lønnsomt å levere fisk til og ta utrustning av agn og olje hos laget.

Da det i disse drøftelsene ble lagt stor vekt på å øke sysselsettingen på stedet ved utbygging av lagets anlegg, tilrødde jeg styret å ta spørsmålet opp med tiltaksrådet i kommunen, eventuelt med henblikk på muligheten av å få støtte av Utbyggingsfondet for Nord-Norge til disse tiltak.

Styret drøftet også nødvendigheten av å fullføre hovedreparasjon av kaien og laget har søkt Norges Råfisklag om lån til dette formål.

Laget har investert ca. kr. 18.000 i bolig som er kjøpt av forretningsføreren.

Helligvær Fiskersamvirkelag har søkt Fiskeridirektoratet om pante-fravikelse for grunnparsell som er overdratt til Helligvær Samvirkelag. Vedkommende skyldelingsforretning var ikke i overensstemmelse med forutsetningen i årsmøtets vedtak når det gjelder størrelsen av det avståtte areal og heller ikke med grenseretninger og mål i tidligere skyldelingsforretning over lagets eiendom. Det har derfor ikke vært mulig å tilrå omsøkte prioritetsfravikelse før sist avholdte skyldelingsforretning blir korrigert i overensstemmelse med avmerkninger i terrenget.

Det er på foranledning av Fiskeridirektøren gitt uttalelser om forslag til normalkontrakt og instruks for forretningsførere i fiskersamvirkelag, endringer i normalvedtektene og i den fastsatte revisjonsinstruks.

Vingsand Handelsforening, Osen i Sør-Trøndelag, har søkt om støtte av Trøndelagsplanens midler til utbygging av et mindre kjølelager, med henblikk på formidling av ferskfisktransport fra kystdistriktene direkte til forbrukere i Namdals og Steinkjersdistriktene, så snart veien fram til Namdalseid er ferdig; forhåpentlig i løpet av sommeren.

Jeg har pekt på fordelene ved å kunne ordne fiskeforsyningene med direkte transport fra fiskefeltene på Folla, til forbrukerne i innlands-

distriktet, og på nødvendigheten av å kunne disponere kjølerom i sentralt havneområde for å kunne regulere denne ferskfiskomsetningen.

I forbindelse med lovbeskyttelse for Småhvalfangernes Salgslag for småhvalomsetningen på strekningen Romsdal—Svenskegrensen, er jeg blitt anmodet om bistand til utarbeidelse av nye vedtekter for Småhvalfangernes Salgslag, slik at vedtektene kommer i samsvar med forutsetningene i Råfiskloven.

Det er forutsetningen at Norges Råfisklag skal overta småhvalomsetningen på strekningen Nordmøre til Russegrensen.

Horsvær Produksjonslag som siste driftsår har hatt sitt fiskebruk bortleidd til Sør-Helgeland Fryseri, Brønnøysund, har ikke fått fornyet leiekontrakten.

Det er nå avgjort at flesteparten av fiskerne blir å flytte fra Horsvær i nærmeste fremtid. Spørsmålet om lagets fremtidige virksomhet vil bli tatt opp med lagets styre.

Husvær Samvirkelag har vedtatt de av Fiskeridepartementet godkjente tilleggsbestemmelser til N.K.L.s mønstervedtekter og vedtaket er godkjent av Fiskeridirektoratet.

De innsendte regnskapsoppgavene viser også i år at revisorene viser disse oppgavene liten oppmerksomhet og undertegner uten å forsikre seg om at oppgavene er fullstendig riktige. Det er oftest mindre summeringsfeil eller feil i kvantumsoppgaven for kjøp og salg som forekommer og er uten vesentlig virkning på selve driftsresultatet. Men korrigeringshefter videreekspedisjon av oppgavene og medfører betydelig korrespondanse om feil ved kontroll av oppgaven og de med oppgaven vedlagte bilag, kunne vært korrigert på stedet før oppgavene blir oversendt.

Fiskeridepartementet har i budsjettproposisjonen for 1959/60 foreslått at stillingen som samvirkekonsulent for dette distrikt blir slått sammen med stillingen som fiskeriinspektør for Møre og Trøndelag. Det er fra Fiskeridirektoratet mottatt meddelelse om at det forutsettes at jeg skal overta stillingen som fiskeriinspektør for Møre og Trøndelag fra 1. juni d. å.

Det er tatt de nødvendige skritt for å avvikle samvirkekonsulentkontoret i Brønnøysund fra 15. mai. Det er enda ikke tatt endelig avgjørelse med hensyn til om den delen av distriktet som ligger i Nordland, skal overføres til samvirkekonsulenten i Nord-Norge, eller legges under fiskeriinspektørens kontor i Trondheim.

Det er sendt fiskerisamvirkelegene rundskriv om Handelsdepartementets endring av bestemmelsene for føring av visse regnskapsbøker på løsblad.

Det er holdt forelesning ved Statens Fiskarfagskole i Bodø.

1. april — 30. juni 1959.

De råfiskpriser som ble fastsatt for torsk og sei fra 1. april, skapte forviklinger for fiskersamvirkelagene i dette distrikt. Prisen på småtorsk var den samme som for skrei og det var ikke mulig å regne med regningssvarende produksjon til tørrfisk. Fiskersamvirkelagenes vedtekter bestemmer at fisken ikke kan betales med så høy råfiskpris at det medfører tapbringende produksjon og enkelte lag som vesentlig fikk tilført småtorsk, måtte innstille mottaket enkelte dager, inntil Råfisklagets Salgsstyre hadde justert dette misforhold, med vedtak om at torsk under 43 cm kan reduseres i pris med inntil 25 pst.

Den fastsatte råfiskpris for torsk skaper også fremdeles problemer i distriktet, når det ikke er mulig å omsette torsken over 43 cm som fersk fisk til regningssvarende priser.

Torsk som skal produseres til tørrfisk i disse distriktene ut på sommeren, må rotskjæres. Det er en arbeidskrevende produksjon og betinger betydelig mer svinn enn for rundfiskens vedkommende. Det er derfor vanskelig å oppnå priser på det ferdige produkt, som betinger full dekning av produksjonsomkostningene og den fastsatte minstepris.

For seiens vedkommende var det også vanskelig å produsere med utsikter til å unngå tap, før det ble gjennomført en tilstrekkelig tilskuddsordning også for sei til henging.

Flere lags forretningsførere har konferert om den vanskelige stilling lagene var kommet i på grunn av disse prisfastsettelsene. Jeg har tilrådd dem ikke å medvirke i noen aksjon men å begrense produksjonen til det som gir mulighet for lønnsomhet.

Jeg regnet med at Råfisklagets Salgsstyre var villig til å justere prisene når det ble klarlagt at produksjonen ikke kunne holdes i gang med de fastsatte priser uten tilskudd som kan gi forhåpninger om å unngå tap.

De skreiforekomster som har særpreget dette vårfisket i Trøndelag og Møre har også gitt seg utslag i en større virksomhet for enkelte av fiskersamvirkelagene i disse distriktene. Dette har da også skapt visse produksjonsmessige problemer, ved at risikoen for henging av stor stokkfisk i disse distriktene er betydelig større her enn lenger nord, der sommeren kommer senere.

Hvis det har vært mulig å produsere saltfisk til regningssvarende priser ville dette ikke ha vært noe problem, men slik markedsforholdene var for saltfisk, har det vært små muligheter for lønnsomhet i denne produksjon.

Det har derfor vært tvil med hensyn til anvendelsen av den største skreien, den tid det ikke var mulig å få den levert som ferskfisk.

Hvis skreifisken fortsetter i disse distrikter og utvikler seg etter hvert, må fiskersamvirkelagene ordne seg slik at skreien i noen utstrekning kan tilvirkes som filet.

Fiskersamvirkelagene har fått innvilget den driftskreditt av stats-garanterte midler som de har søkt om.

Igerøy Samvirkelag har fått kommunegaranti for å kunne oppnå tilstrekkelig driftslån, da kr. 20.000 som slike lån til forbrukersamvirkelag er begrenset til, var utilstrekkelig til å dekke lagetets lånebehov, etter at laget har øket fiskeomsetningen til over 200 tonn pr. år. Spørsmålet om å danne selvstendig fiskersamvirkelag for å kunne få høyere driftslån, har vært drøftet på lagetets årsmøte og er under utredning av et utvalg. Så lenge fiskeomsetningen ikke er tilstrekkelig stor til at et fiskersamvirkelag kan lønne forretningsfører i selvstendig stilling, er det tvilsomt om det vil være noen fordel å etablere fiskersamvirkelag på stedet, så fremt Igerøy Samvirkelag kan skaffe seg tilstrekkelig driftskapital.

Det er foretatt nødvendige tiltak med henblikk på avvikling av kontoret i Brønnøysund, etter at Fiskeridepartementet har foreslått at fiskeriinspektørstillingen i Møre og Trøndelag skal slås sammen med samvirkekonsulentstillingen i dette distrikt, med kontor i Trondheim. Arkivet er registrert og pakket. De arkivsaker som kan unnværes i det videre arbeid sendes til Fiskeridirektoratets arkiv i Bergen.

Det er holdt forelesning om fiskersamvirke ved Yrkesskolen for fiskere i Sør-Trøndelag.

Jeg har besøkt Igerøy Samvirkelags årsmøte hvor jeg redegjorde for dannelsen av fiskersamvirkelag.

Virksomheten har den siste tiden vært preget av usikkerhet med hensyn til det videre arbeid i forbindelse med avvikling av Brønnøysund-kontoret og budsjettmessige hensyn har også begrenset mulighetene for besøk hos lagene.

1. j u l i — 3 0. s e p t e m b e r 1 9 5 9.

Kontoret for samvirkekonsulent ble avviklet i Brønnøysund i juni 1959. Etter at jeg den 2. juli 1959 overtok stillingen også som fiskeriinspektør i Møre og Trøndelag, med kontor i Trondheim, ble det ut over sommeren ikke anledning til å søke den kontakt med fiskersamvirkelagene som er ønskelig for å gjennomføre regnskapskontroll i forbindelse med innsendte regnskapsoppgaver. Nødvendige justeringer måtte ordnes pr. korrespondanse. Rapportavskrifter fra

inspeksjonsreiser fra Norges Banks avdeling i distriktet ga en viss forutsetning for vurdering av bokføringen hos de enkelte lag.

De fleste fiskersamvirkelagene og de forbrukersamvirkelag som driver med tilvirking av fisk i distriktet har vært travelt opptatt med tilvirking av sei. Det ble stor tilførsel av småsei av passende størrelse, og det var gjort store anstrengelser for å klare produksjonen av de tilførte seifangster. De priser som er betalt for tørrfisken er lav i forhold til råfiskprisen og produksjonsomkostningene. Det har gått tregt med avsetningen av tørrfisken.

Enkelte lag har produsert litt bankfisk, men prispresset på brosme og lange i en del av sesongen har begrenset produksjonen for de fiskersamvirkelag som tidligere har hatt en betydelig bankfiskproduksjon, men som var avhengig av statsgarantert lån i Norges Bank.

Lagene er innvilget lån av statsgaranterte midler innenfor rammen av de av Stortinget fastsatte vilkår for slike lån, men for de fleste lag ble det ikke full dekning for behovet til driftskapital. Mange fiskere har derfor ikke fått fullt oppgjør for levert fangst før tørrfisken er levert og betalt.

Tørkeforholdene var tilfredsstillende og tørrfiskkvaliteten i distriktet var derfor god for de fleste lag.

Ferskfiskomsetningen ble vanskeliggjort for enkelte lag på grunn av mangel på is. De fleste lagene har ikke tilfredsstillende islager, og de anlegg som leverer kunstis har ikke tilstrekkelig kapasitet til å dekke lagenes behov for is. Flere av lagene har derfor undersøkt muligheten for anskaffelse av passende maskiner for isproduksjon til eget behov. Enkelte lag arbeider også med planer om små fryse- og kjølelager på sine anlegg, men mangler kapital til slike investeringer.

Enkelte lag som har vært nødt til å omsette torsk som fersk fisk i sommertiden, der tørkeforholdene ikke gjør det mulig å produsere tørrfisk i sommervarmen, har til dels levert fersk fisk til priser som ikke ga dekning for råfiskprisen med pakkings- og fraktkostninger.

Ved kvartalets slutt har de fleste lagene en betydelig del av tørrfisken på lager og bare en del av tørrseien er forhåndssolgt. Det er derfor vanskelig ennå å vurdere lagenes driftsresultater i regnskapsåret.

1. oktober--31. desember 1959.

Fiskersamvirkelagene i distriktet hadde et vanskelig driftsår i 1959. En betydelig del av tørrfiskproduksjonen lå enda på lager ved årskiftet. Flere av lagene hadde forhåndssolgt en betydelig del av tørrfiskproduksjonen for levering august/september, men heller ikke denne fisken ble avhentet før sent på vinteren.

Enkelte av de lag som hadde produsert rundfisk av skrei i dette distrikt hadde vanskelig for å oppnå salg til regningsvarende priser, og ble derfor liggende med lager også av rundfisktorsk til etter årsskiftet.

Enkelte fiskersamvirkelag som har innstilt sin virksomhet de siste år har ikke foretatt en formell avvikling. Dette forhold er tatt opp med fylkesfiskarlagene, som etter vedtektene skal oppnevne formann i avviklingsstyret når slike lag skal avvikles.

Jelset Fiskersamvirkelag har hatt tap på sin virksomhet de siste år. Det har vært konferert med forretningsføreren og formannen i laget om lagets økonomiske stilling, men det er ennå ikke funnet frem til en ordning.

Forretningsføreren for Bolga Fiskersamvirkelag ønsket å fratse sin stilling uten oppsigelsestid, og det ble konstituert ny forretningsfører. Den tidligere revisor i laget hadde heller ikke anledning til å fortsette, og det er engasjert ny revisor.

Enkelte fiskersamvirkelag har sterkt behov for små kjøle- og fryse-lager for agn, og flere lag har planlagt utbygging av slike anlegg. Hvis lagene makter å skaffe byggekapi-tal for slike anlegg, kan det sikkert skape mulighet for produksjonsøkning og kvalitetsbedring som er nødvendig for lønnsomhet i fiskeomsetningen. Det er også viktig at lagene begrenser sine investeringer til det som står i rimelig forhold til deres økonomiske stilling og sikrer seg byggekapi-tal på en forsvarlig måte, slik at betalingsevnen fortsatt kan være tilfredsstillende.

Sula Fiskersamvirkelag har under oppførelse et mindre kjøle-anlegg og har anskaffet maskin for isproduksjon til eget behov.

Det er i forbindelse med årsoppgjøret sendt lagene rundskriv med anmodning om nøktern vurdering av varebeholdning og fordringer, tilstrekkelige avskrivninger og kontroll med riktigheten av utestående fordringer og kreditor-posteringer i forbindelse med årsoppgjøret.

Enkelte av de forbrukersamvirkelag som har vedtatt de av Fiskeri-departementet godkjente tilleggsbestemmelser til N.K.L.'s mønster-vedtekter har ikke sendt inn regnskapsoppgave for fiskeomsetningen slik tilleggsbestemmelsene pålegger disse lag.

Beretninger fra
samvirkekonsulenten for området Stad—Svenskegrensen,
Arne Nordset, Bergen

1. januar—31. mars 1959.

Statsgaranterte fiskelån. For perioden 1. januar 1959 — 31. desember 1952 har Stortinget gitt fullmakt til på statskassens vegne å stille garanti overfor Norges Bank for lån til tilvirkning og omsetning av fisk for et beløp begrenset oppad til 60 mill. kroner inklusive renter og omkostninger.

Fiskersamvirke­lag i Nord-Norge. Det har vært iverksatt en omfattende undersøkelse ved 43 fiskersamvirke­lag i det nordlige Norge for å bringe deres økonomiske stilling på det rene. På grunnlag av rapportene fra disse undersøkelser fant Det rådgivende utvalg for de statsgaranterte fiskelån det nødvendig å foreslå gjeldsordning for 8 av lagene, mens kreditten til ytterligere 3 av lagene ble foreslått stoppet. Det er hittil fremmet kgl. resolusjoner om gjeldsordning for 4 lag. Det arbeides fortsatt med spørsmålet om gjeldsordning og saneringstiltak for en del lag som står økonomisk svakt.

Normalinstruks for revisorer i fiskersamvirke­lag. I samband med spørsmålet om å skape en bedre revisjonsordning i fiskersamvirke­lagene har jeg hatt i oppdrag å utarbeide et utkast til revisjon av den normalinstruks for revisorer i fiskersamvirke­lag som var fastsatt av Fiskeridirektøren 7. september 1950. Det har vist seg nødvendig bl. a. å skape klarere regler når det gjelder de arbeidsområder som dekkes av den revisor som velges av lagene blant deres medlemmer, og den fagrevisor som tilsettes av lagene på fast lønn.

Normalvedtekter for fiskersamvirke­lag. De nye normalvedtekter for fiskersamvirke­lag som ble fastsatt av Fiskeridepartementet 9. mai 1957 og trådte i kraft fra 1. juli 1957 er ennå ikke vedtatt av alle fiskersamvirke­lag som disse vedtekter omfatter enskjønt det er be-

stemt at nødvendige vedtektsendringer skal være foretatt senest innen 1. juli 1958.

Spørsmålet om fortolkningsregler og om dispensasjon fra gjeldende bestemmelser har vært oppe til drøfting. Det gjelder bl. a. regelen i § 5, fjerde avsnitt, om at et medlem ikke har krav på tilbakebetaling av andelsinnskott før tidligst 5 år etter at medlemskapet er opphørt. Denne regel skal etter departementets bestemmelse forstås slik at lagets styre eller årsmøte kan beslutte å innrømme tilbakebetaling på et tidligere tidspunkt forutsatt at det kan skje uten skadevirkning for lagets likviditetsmessige stilling.

Fiskeridepartementet har ved skriv av 18. februar 1959 funnet å kunne samtykke i at det i særlige tilfelle, hvor det etter nøye prøvelse av lagenes stilling finnes forsvarlig og rimelig, kan dispenseres fra § 13, punkt 9 b, om avsetning til reservefond. Forutsetningen er at det ikke skal gis dispensasjon når reservefondet vil utgjøre et lavere beløp enn minst 10 ganger andelskapitalen og at dispensasjon bare kan gis for ett år om gangen.

Fiskeridepartementet har i skriv av 19. februar 1959 bestemt at det ikke kan dispenseres fra normalvedtektenes krav i § 5 om at medlemsandelene skal være på minst kr. 250. Departementet har inn tatt det samme standpunkt også når det gjelder spørsmålet om å dispensere fra dette minstekrav for medlemmer som på grunn av høy alder, sykdom m. v. ikke driver aktivt fiske, men likevel har stått som passive medlemmer i fiskersamvirke lag.

Kontrakt og instruks for forretningsførere i fiskersamvirke lag. Etter de gjeldende normalvedtekters § 9 er styret pliktig til å utarbeide instruks for forretningsføreren, og ved tilsetting av forretningsfører skal det oppsettes kontrakt mellom ham og laget. Med sikte på å tilveiebringe hensiktsmessige retningslinjer på dette område har jeg etter anmodning utarbeidet utkast til:

- 1) Normalinstruks for forretningsførere i fiskersamvirke lag og
- 2) Normalkontrakt for forretningsførere i fiskersamvirke lag.

Begge utkast er forutsatt å dekke de interne forhold som det anses nødvendig å få regulert ved bestemte normer, men slik at det enkelte fiskersamvirke lag likevel bør kunne foreta justeringer på grunnlag av individuelle forhold som må tas i betraktning.

Lovbeskyttede fiskesalgslag. Fra Sogn og Fjordane Fiskesalgslag er det fremmet forslag om en utvidelse av lagets lovbeskyttede omsetning til også å gjelde kolmule og reker.

Lovbeskyttelsen for Norges Makrellag S/L har hittil vært fornyet

ved kgl. resolusjon hvert år, vanligvis for tidsrommet 15. april til 31. oktober. Utenfor nevnte tidsrom har lovbeskyttelsen for makrellomsetningen vært underlagt Sogn og Fjordane Fiskesalslag, Hordaland Fiskesalslag, Rogaland Fiskesalgslag, Skagerakfisk S/L og Fjordfisk S/L innenfor de respektive lags distrikter. I 1958 ble det dispensert fra denne ordning slik at lovbeskyttelsen for Norges Makrellag ble utvidet til å gjelde også fra 31. oktober og ut resten av året. Etter vedtak av lagets representantskapsmøte er det nå fremmet søknad om en permanent ordning slik at Norges Makrellag's lovbeskyttede omsetning utvides til å omfatte all omsetning av makrell og produkter herav for hele året i området Stad—Svenskegrensa. Jeg har på forespørsel uttalt at denne ordning vil være det mest rasjonelle slik som fisket og omsetningen av makrell har utviklet seg.

Norges Makrellag's representantskapsmøte i desember 1958 har med forskriftsmessig flertall og på grunnlag av en komitéinnstilling vedtatt å endre lagets vedtekter. Således er bestemmelsene i § 3 om formålet omredigert, etter § 5 skal størrelsen av avgiften til laget fastsettes av representantskapet mot før av styret, og §§ 7—11 er forandret i samband med vedtak om å etablere en ny styreordning i laget. Antall medlemmer i styret er økt fra 5 til 10 og det er opprettet et salgsstyre på 4 medlemmer som skal velges av styret. Endringer av lagets vedtekter som jeg på forespørsel fant å måtte anbefale, er godkjent av Fiskeridepartementet 28. februar 1959.

Rasjonalisering av fiskernes organisasjoner i Oslofjorden. En organisasjonskomité sammensatt av representanter for Oslofjordens Fiskerlag og Fjordfisk S/L har fremlagt et forslag om en organisasjonsmessig sammenslutning av de 2 lag slik at det skal velges bare ett representantskap og ett styre for begge lag som et ledd i en rasjonalisering og besparelse for fiskerne. På begge lags representantskapsmøter i 1958 ble det enstemmig gjort prinsipielle vedtak om å gjennomføre en slik sammenslutning.

I sin innstilling og forslag til vedtekter forutsetter organisasjonskomiteen at den nye organisasjon, Oslofjordens Fiskerlag, skal bygge sitt medlemskap bare på de lokale faglige fiskerlag og med Fjordfisk S/L's salgssapparat som et salgskontor under denne organisasjon. Det forutsettes også at organisasjonen skal approberes både av Fiskeridepartementet når det gjelder lovbeskyttelsen for førstehåndsomsetningen i medhold av råfiskloven og av Norges Fiskerlag for å bli godkjent som et faglig distriktslag.

På en foreløpig henvendelse fra direktoratet har jeg pekt på at Fjordfisk S/L som nå har lovbeskyttelse for førstehåndsomsetningen

av fisk fra Svenskegrensa til Tønsberg Tønne, bygger sitt medlemskap på distriktets lokale salgslag som således danner det organisasjonsmessige grunnlag for fiskerne når det gjelder fiskeomsetningen. Det fremlagte vedtektsforslag kutter bort de lokale salgslags organisasjonsmessige tilknytning og fratrar deres medlemmer enhver representasjonsrett i hovedorganisasjonen. Dette forhold var sterkt fremme i ordskiftet på siste representantskapsmøte i Fjordfisk S/L. Vedtektsforslaget ble her endret slik at hovedorganisasjonen skal bygge sitt medlemskap både på de lokale faglige fiskerlag og på de lokale salgslag med likestillet representasjonsrett. Forslaget til sammenslutning av de to lag ble på dette grunnlag enstemmig vedtatt under forutsetning av at Oslofjordens Fiskerlag endrer og i årsmøteperioden får godkjent vedtektene med den ovennevnte forandring slik at begge organisasjoner kan ha felles representantskap og styre.

Fiskersamvirkelagene i Sør-Norge. En rekke av de lokale fiskersamvirkelag i Oslofjorden og på Skagerak-kysten arbeider med tiltak for å rasjonalisere fiskeomsetningen innenfor hvert sitt distrikt.

Fiskernes Salgslag, Fredrikstad, har således vedtatt å utvide sin eiendom, Dampskipsbryggen 12, med 2 etasjer for å skaffe større produksjonsrom og å utvide nødvendige kontorer og velferdsrom for arbeidere og funksjonærer. Omkostningsoverslaget er oppgitt til ca. kr. 120.000. En byggekomité har fått fullmakt til å innhente anbud og sette i verk byggeplanen.

Fiskernes Salgslag A/L, Tønsberg, har bygget ut sitt anlegg med røkeri og det har bidratt til å øke lagets fiskeomsetning. Røkeriet er besluttet utvidet.

Fiskernes Salgslag, Sandefjord, har under oppførelse et nytt 2 etasjes fiskemottaksanlegg i havneområdet. I første etasje som har et areal på 148 kvm. innredes det pakkerom, islager, kjøle- og fryserom og toaletter og i annen etasje på 110 kvm. gulvflate skal det være emballasjelager, kontor, arkiv samt velferds- og møterom. Anlegget ventes ferdig på forsommeren 1959. Finansieringsspørsmålet er løst bl. a. ved at Sandar og Sandefjord kommuner har vedtatt å garantere for et pantelån begrenset oppad til kr. 90.000, men slik at Skagerak-fisk S/L stiller seg som garantist foran kommunegarantiene.

Fiskernes Salgslag, Lillesand, har arbeidet iherdig med planer om nybygg, men har støtt på vansker som følge av protester i medhold av nabolovens bestemmelser. Foreløpig er byggeplanene stoppet opp, men de lokaler som salgslaget nå disponerer skal ominnredes og moderniseres.

Fiskernes Salgslag, Mandal, har satt i gang arbeidet med innred-

ning av kjøle- og fryseavdeling i sitt anlegg. Det skal innredes et fryseboksanlegg for utleie av 100 frysebokser, anskaffe et isproduksjonsanlegg med en kapasitet på ca. 3 tonn is i døgnet og innredes et islager for ca. 40 tonn.

Fiskernes Salgslag, Farsund, bygger et nytt fiskemottaksanlegg som bl. a. omfatter et moderne fiskeutsalg.

Fiskernes Salgslag, Flekkefjord, som for kort tid siden fullførte et stort nyanlegg, arbeider nå med utvidelse av sitt fiskematkjøkken for å kunne tilfredsstille den betydelige økning i omsetningen som lagets virksomhet har ført til. De lokale fiskersamvirkelag med sterk støtte av fiskernes salgsorganisasjoner i distriktet, har bygget opp og vil fortsette utvidelsen av salgs- og distribusjonsapparatet i det sør- ligste Norge som et ledd i et målbevisst salgsopplegg som har stor betydning for fiskerne på denne del av kysten.

1. april — 30. juni 1959.

Statsgaranterte fiskelån. Pr. 31. desember 1958 var det av statsgaranterte midler på i alt 60 mill. kroner:

	Bevilget:		Disponert:	
	1000 kr.	Pst.	1000 kr.	Pst.
Alle låntakere	51.930	100	29.240	100
Herav til fryserier	18.970	36	15.953	55
» » fiskekjøpere o. a.	17.495	34	6.324	21
» » samvirkelag	15.465	30/100	6.963	24/100
<hr/>				
Hvorav til produksjonslag i				
Nord-Norge	12.095	79	4.697	67
Hvorav til omsetningslag . .	3.000	21	2.265	33

Oversikten viser at fryseriene binder mest kapital med ca. 55 pst. av de samlede disponerte lån, dernest følger samvirkelag med ca. 24 pst. og fiskekjøpere o. a. med ca. 21 pst. Produksjonslagene i Nord-Norge disponerte $\frac{2}{3}$ av den kapital som var bundet i samvirke- sektoren. I tillegg til de lag som allerede har fått stadfestet gjelds- ordning ved kgl. resolusjoner, har arbeidet med gjeldsordning og spørsmålet om saneringstiltak for en del produksjonslag i det nordlige Norge vært fortsatt.

Regnskapsarbeid. I inneværende termin har jeg gått igjennom årsregnskapene for 1957 fra 42 produksjonslag. For driftsåret 1957

er det 13 av i alt 66 produksjonslag i det nordlige Norge som har måttet avslutte sitt årsregnskap med underskott, hvorav noen er av relativt betydelig størrelse.

I «Innstilling fra Torskfiskeutvalget av 1957» avgitt 31. oktober 1958 er det pekt på noen årsaker til at en del produksjonslag ikke har kunnet oppnå en tilfredsstillende kapasitetsutnyttelse og lønnsomhet, nemlig:

- svikt i medlemstilslutningen og råstofftilførselen,
- tap oppstått som følge av S/L Fiskernes Samvirkeleg's konkurs i 1956,
- lite tilfredsstillende lønns- og arbeidsvilkår for forretningsførerene og mangel på dyktige bransjefolk til disse stillinger,
- vansker med å skaffe kvalifiserte revisorer i lagene, mangelfull bokføring,
- anstrengt likviditet i forbindelse med nybygg,
- tap som følge av uheldig produksjonsopplegg.

Det arbeides med tiltak som tar sikte på så vidt mulig å rette på forholdene.

Lovbeskyttede fiskesalgslag. En samlet oversikt over regnskaps-tallene for driftsåret 1958 fra de 14 lovbeskyttede fiskesalgslagene sammenstilt med de tilsvarende oppgaver for 1957 er vist i tabell nr. 1.

Tabell 1. *Lovbeskyttede fiskesalgslag 1957—58.*

	1957	1958
a) <i>Driftsregnskap:</i>		
Handbrakt fiskemengde, 1000 tonn	1 537	1 167
	Mill. kr.	Mill. kr.
Førstehandsverdi	592.8	535.1
Innbetalte avgifter	15.7	14.9
Brutto inntekter	80.6	80.4
Utgifter ialt inkl. avskrivninger	74.6	76.7
Driftsoverskott i regnskapsåret	6.0	3.7
b) <i>Status ved årsoppgjøret:</i>		
I kasse, bank o.l.	30.4	32.7
Utestående fordringer	22.5	26.5
Varebeholdninger	3.2	4.0
Sum omsetningsaktiva	56.1	63.2
Fast eiendom, inventar o.l.	16.9	19.5
Andre aktivaposter	21.4	21.3
Sum balansekonto	94.4	104.0
Forpliktelser i alt	29.9	33.8
Egenkapital i alt	64.5	70.2

I sammenlikning med driftsåret 1957 viser oversikten for samtlige 14 salgslag en betydelig tilbakegang i 1958, for øvrig er det en fortsettelse av utviklingen fra 1956. Den ilandbrakte fiskemengde var ca. 370.000 tonn mindre enn året før, og førstehåndsverdien viste en svikt på ca. 57,7 mill. kr. Hos de lag som omfatter sesongfiskeriene etter sild, er det oppstått svikt, mens derimot resultatene for lag som driver omsetning av torskeartede fiskeslag, viser fremgang. Årsregnskapene fra alle lag, bortsett fra ett, er gjort opp med bokført driftsoverskott på i alt ca. 3,7 mill. kroner som var ca. 2,3 mill. kroner mindre enn foregående år. Lagenes samlede lånekapital steg fra ca. 30 mill. kroner til ca. 33,8 mill. kroner. Den likviditetsmessige stilling for alle lag under ett var god og synes å være tilfredsstillende for de fleste lag, enn skjønt en viss anstrengt likviditet periodevis har gjort seg gjeldende for enkelte lag som følge av store investeringer i nyanlegg.

Tabell 2. *Fiskersamvirkelag i Sør-Norge 1957—58.*

	1957	1958
Antall lag	20	20
Antall medlemmer	2 032	2 116
Ilandbrakt fiskemengde, tonn.....	7 395	5 060
Utbetalt til fisker, 1000 kr.	11 749	11 050
Omsetning lokalt ialt «	13 636	14 063
a) <i>Driftsregnskap pr. 31/12:</i>	1000 kr.	1000 kr.
Brutto inntekt	3 675	3 586
Totale utgifter inkl. avskrivning	3 400	3 392
Driftsoverskott	275	194
b) <i>Status pr. 31/12:</i>		
I kasse, bank o.l.....	398	462
Utestående fordringer	934	799
Varebeholdninger	127	129
Andre omsetningsaktiva	108	141
Sum omsetningsaktiva	1 567	1 531
Fast eiendom, inventar o.l. (bokført).....	1 813	1 964
Sum aktiva og passiva	3 380	3 495
Kortsiktige forpliktelser ialt	964	973
Andre forpliktelser	804	800
Egenkapital (inkl. udisp.overskudd.)	1 612	1 721
Herav medlemsinnskott	149	133
c) <i>Forholdstill:</i>		
Overskott i pst. av omsetningsverdi	2,0%	1,3%
Overskott i pst. av totalkapitalen	8,0%	5,5%
Likviditetsforhold	162,0%	157,0%
Låneprosent (totalt)	52,0%	51,0%
Egenkapitalprosent.....	48,0%	49,0%

Lokale fiskersamvirkelag i Sør-Norge. En samlet oversikt over driftsresultater og status for 1958 fra 20 lokale fiskersamvirkelag i Sør-Norge (Egersund—Fredrikstad) sammenliknet med resultatene for 1957 er vist i tabell nr. 2 nedenfor (korrigerede tall både for 1957 og 1958).

De lokale fiskersamvirkelags drift sett under ett for 1958 viser en betydelig tilbakegang i ilandbrakt fiskemengde i forhold til 1957, idet det oppsto en samlet reduksjon på 2335 tonn. Dette skyldes særlig at det oppsto svikt i fisket etter de torskeartede fiskeslag som ble ca. 1566 tonn mindre enn foregående år. Fiskeprisene viste imidlertid en betydelig relativ økning slik at fiskerne fikk utbetalt i alt et samlet beløp som ikke lå vesentlig lavere enn fjorårets. Verdien av den fiskemengde som ble omsatt lokalt, viser også stigning sammenliknet med året før.

Bortsett fra ett lag som hadde et mindre driftsunderskott (ca. kr. 5000), kunne alle fiskersamvirkelag gjøre opp sitt årsregnskap for 1958 med overskott. Etter foretatte avskrivninger på i alt ca. kr. 190.000 ble det samlede overskott for alle 20 lag kr. 194.000 mot kr. 275.000 i 1957. I gjennomsnitt ble overskottet pr. lag for 1958 ca. kr. 10.000. Av driftsoverskottet ble i alt kr. 128.000 eller ca. 66 pst. holdt tilbake til styrking av egenkapitalen. Bonus til medlemmene ble utdelt med i alt kr. 52.600 eller ca. 27 pst., mens resten gikk til bidrag til de faglige fiskerlag og til andre gaver.

Inntekts- og utgiftsstrukturen sett under ett for alle 20 lag i 1958 fremgår av følgende oversikt:

a) <i>Inntekter:</i>	1000 kr.	Pst.
Brutto fortjeneste av fiskesalg	2 473	69.0
Godtgjørelse for mottak og pakking	907	25.3
Andre inntekter	206	5.7
Sum ...	3 586	100.0
b) <i>Utgifter:</i>		
Lønn og sosiale utgifter	1 751	51.6
Is og emballasje	600	17.7
Kontorhold	255	7.5
Transport og bilhold	167	4.9
Vedlikehold	35	1.0
Renter	45	1.3
Avskrivninger	190	5.6
Annet	349	10.4
Sum ...	3 392	100.0

De samlede investeringer i fast eiendom og utstyr steg fra 1,81 mill. kr. i 1957 til 1,96 mill. kr. i 1958, en økning på ca. kr. 150.000, enskjønt låneprosenten viser en relativ reduksjon sistnevnte år.

Det betyr at en vesentlig del av investeringene er finansiert ved lagenes egne midler. Likviditetsstillingen sett under ett var god selv om den forholdsvis ble noe tilstrammet ved regnskapsavslutningen i 1958 sammenliknet med stillingen ved forrige årsoppgjør.

De lokale fiskersamvirkelag på Skagerak-kysten og i Oslofjorden har fortsatt arbeidet med å rasjonalisere mottak, omsetning og distribusjon av fisken. Et viktig ledd i dette arbeidet er isforsyningen som sesongvis og distriktvis byr på problemer som nå søkes løst. I denne forbindelse har jeg i terminen behandlet søknader fra en del lag om lån av samvirkemidler til produksjonsutstyr, bl. a. fra fiskernes salgslag i Sandefjord og Flekkefjord. Dertil har jeg bistått med råd i spørsmålet om konsesjonsordning for fiskebilruter og detaljhandel med fisk ved omsetning fra mobile fiskebutikker for Fiskernes Salgslag, Langesund.

Hvalstasjonen i Blomvågen, Herdla ved Bergen. Etter at driften ved hvalstasjonen i Blomvåg ble nedlagt fordi driftsselskapet gikk konkurs, har det vært arbeidet med forskjellige planer for å få driften i gang igjen. En del fiskere og arbeidere på stedet har således planer om å sette i gang hvalfangst og drift av hvalstasjon på samvirkebasis.

På anmodning har jeg vært behjelpelig med å tilrettelegge planene, et utkast til vedtekter for Blomvåg Hval A/L Samfangst er utarbeidet og jeg har etablert kontakt mellom arbeidsutvalget for laget, Norsk Sjømannsforbund og Områdeplanleggingskontoret for Hordaland. Da det har vist seg meget vanskelig å få lønnsom drift ved hvalstasjonen, har jeg rådd til å gå varsomt frem og sørge for en grundig tilrettelegging før driften settes i gang igjen.

Opplæring i fisketilberedning i Sør-Norge. Det er et stort savn for så vel fiskersamvirkelag som for private at det i Sør-Norge ikke er etablert noen systematisk opplæring i tilvirkning og tilberedning samt behandling av fisk og fiskeprodukter for salg til forbrukere.

Så vidt erindres var det planer om å sette i gang et statens lærebruk i fisketilvirkning i tilknytning til Statens Fryseri i Ålesund. Det bør overveies å se nærmere på mulighetene for å dekke det eksisterende behov for opplæring i fisketilberedning og rekruttering av personell til den innenlandske omsetning og distribusjon av fisk og fiskeprodukter.

Opplysningsvirksomhet. Etter oppdrag fra Det internasjonale arbeidskontor i Genève, har jeg utarbeidet en oversikt på engelsk om fiskersamvirke i Norge med spesiell vekt på de prinsipielle organisasjonsformer og driftsmetoder. Utredningen ble fremlagt på en

internasjonal kongress om samvirke i fiskeriene, holdt i Napoli, Italia, 12.—21. mai 1959.

Utredningen er senere publisert i Fiskeridirektoratets skrifter, 1959 (Vol. IV No. 2), «Cooperation among fishermen in Norway».

Reiser, møter. I meldingsperioden har jeg hatt i alt 14 dagers fravær fra kontoret på tjenestereiser.

Således deltok jeg på årsmøte 14.—15. mai 1959 i Rogaland Fiske-
salgslag, Stavanger, generalforsamling 19. mai 1959 i A/S Fiskeforsy-
ning, Måløy, og var på rundtur til lokale fiskesalgslag på Skagerak-
kysten fra 22. juni 1959 og ut kvartalet.

1. juli—30. september 1959.

Statsgaranterte fiskelån. Etter oppgaver fra Norges Bank var de statsgaranterte lån for tilvirkning og omsetning av fisk anvendt slik pr. 30. september 1959:

Låntakere:	Bevilget:		Disponert:	
	1000 kr.	Pst.	1000 kr.	Pst.
Alle låntakere	55.429	100	42.045	100
Fiskekjøpere	16.468	30	9.801	23
Fryseribedrifter	22.400	40	19.517	46
Samvirkelag i alt	16.300	29/100	12.652	30/100
Herav: Fiskersamvirkelag . .	11.725	72	8.673	69
Forbrukersamv.lag	575	4	430	3
Omsetningslag	4.000	24	3.549	28

Av totalgarantien på 60 mill. kr. var således 55 mill. kr. eller ca. 90 pst. bevilget pr. 30. september 1959. Av det samlede disponerte beløp på ca. 42 mill. kr. hadde fryseribedriftene lagt beslag på den største andel med 46 pst., fiskersamvirkelagene ca. 30 pst. og private fiskekjøpere ca. 23 pst.

Driftskreditten til ytterligere et produksjonslag er stoppet, og laget må regne med å avvikle sin virksomhet som følge av manglende lønnsomhet.

Spørsmålet om avvikling har vært aktuelt for 21 nordnorske produksjonslag i løpet av de siste 4—5 år. Således har 5 lag gått konkurs, 10 lag har ikke lenger noe produksjonsanlegg fordi det er solgt ved tvangsauksjon og 6 lag har frivillig innstilt sin virksomhet på grunn av ulønnsom drift. Herav lå 8 lag i Finnmark, 4 lag i Troms og 8 lag i Nordland. Utenom disse lag er det for øvrig ennå enkelte nord-

norske produksjonslag som kan få fortsetté driften forutsatt at det bringes i stand en gjeldsnedskrivning.

Regnskapsarbeid. Det har herfra fortsatt vært arbeidet med spørsmålet om å etablere en hensiktsmessig kontrollordning for nordnorske fiskersamvirkelag og med mulighetene for å oppveie ulempene som følge av vanskene med å skaffe kvalifiserte revisorer til fiskersamvirkelagene.

Lovbeskyttede fiskesalgslag.

Småkvalfangernes Salslag A/L med hovedsete i Ålesund har ved kgl. res. av 29. april 1959 fått lovbeskyttet enerett til all førstehåndsomsetning av småkval på kyststrekningen fra og med Romsdal til og med Østfold. Laget er det 15. i rekken av de lovbeskyttede fiskesalgslag som er opprettet hittil. Lovbeskyttelsen trådte i kraft fra 1. juni 1959. Fra samme dato er småkvalomsetningen på første hånd i området nord for Romsdal underlagt Norges Råfisklags lovbeskyttelse.

Sild- og Brislingsalslaget har ved kgl. res. av 27. juni 1959 fått sin lovbeskyttelse utvidet til å gjelde ikke trålfanget sild av størrelse 16,5 cm og mindre for kyststrekningen fra og med Vest-Agder til og med Østfold fylker. Samtidig er den tidligere gitte lovbeskyttede enerett for Fjordfisk S/L og Skagerakfisk S/L for nevnte fiskeslag og kyststrekninger opphevet.

Norges Makrellag S/L har som ledd i planene for en videre utbygging av sitt mottaksapparat under arbeid et nybygg for montering av ismaskin og fryseanlegg i tilslutning til lagets eksisterende fiske-mottak i Åna-Sira. Kapasiteten for isproduksjonen er kalkulert til ca. 12 tonn pr. døgn og for nedfrysingsanlegget ca. 10 tonn pr. døgn. Til finansiering av anlegget i Åna-Sira har Makrellaget fått tilsagn fra Statens Fiskarbank om et lån stort kr. 250.000. Norges Makrellag har dessuten kjøpt eiendommen Båsen ved Abelsnes pr. Flekkefjord hvor det planlegges oppført et nytt fiskeindustriannlegg utstyrt med liknende ismaskin og dypfrysingsanlegg som nevnt for Åna-Sira. I samarbeid med fylke og kommune er det igangsatt arbeid med å føre veg fram fra Abelsnes til eiendommen Båsen. Makrellaget forskutterer veganlegget.

Makrellagets ovennevnte investeringsplaner anses nødvendige for å rasjonalisere isforsyningen under makrellfisket og hele omsetningsordningen for makrell. På grunn av økningen i omsetningen av tilvirkede makrellprodukter anser Norges Makrellag det også nødvendig

å gå til ytterligere utbygging av mottaks- og produksjonsanleggene i Kristiansand og Kragerø så snart finansieringsgrunnlaget er tilveiebrakt.

Innenlandsomsetningen av fisk på Skagerak-kysten. Skagerakfisk S/L og Norges Makrellag S/L har nedlagt et betydelig arbeid for utbygging av det innenlandske omsetningsapparat og yter støtte til utbyggingen av de lokale fiskersamvirkelag på Skagerak-kysten. Således gir de to lag hver ca. kr. 5000, tilsammen kr. 10.000, som bidrag til de lokale lag som skaffer seg fiskebiler og moderniserer sine fiskeutsalg. Skagerakfisk og Norges Makrellag har for øvrig også stilt garantier for opptak av lån som det enkelte lokale lag har behov for til finansiering av nybygg og anskaffelse av maskinelt utstyr for mottak, lagring og omsetning av fiskeprodukter. Skagerakfisk gir gjennom en dertil ansatt teknisk sakkyndig den nødvendige tekniske assistanse ved planløsning og prosjektering av anlegg og utstyr, og gir de lokale salgslag veiledning i samband med omsetning, bokføring og revisjon. Denne assistanse fra de lovbeskyttede salgslag har medvirket sterkt til utbyggingen og moderniseringen av den innenlandske fiskeomsetning på Skagerak-kysten og har styrket de lokale fiskersamvirkelags lønnsomhet.

Lokale fiskersamvirkelag på Skagerak-kysten. Ved begynnelsen av inneværende kvartal var jeg på rundreise for å besøke en del lokale fiskersamvirkelag på Skagerak-kysten på strekningen fra Kristiansand S. og vestover til Egersund. I løpet av de snart 3 år som er gått siden min forrige rundreise, har det foregått en bemerkelsesverdig utbygging av mottaks- og tilvirkningsapparatet og av den innenlandske fiskeomsetning gjennom de lokale lag. Nedenfor skal gis en kortfattet beretning om de viktigste trekk i utviklingen som ikke er berørt tidligere i mine kvartalsmeldinger:

1. *Fiskernes Salgslag, Mandal.* Lagets medlemstall er nå 176. I 1956 oppførte laget et betongbygg i tre etasjer med en grunnflate på 8×17 m. Hele anlegget har kostet laget ca. kr. 17.000 inkl. bygg, maskineri og elektrisk installasjon. I anleggets første etasje er montert et fryseboksanlegg på 140 bokser som utleies for kr. 50 pr. år. Dessuten utleies et lager for en iskremprodusent som betaler kr. 1800 pr. år. Medio juni 1959 hadde laget ferdig innmontert en dansk «Sabroe» isproduksjonsanlegg til en pris av kr. 45.000 med en kapasitet av 2,3 tonn pr. døgn. I tillegg hertil har laget bygget en isbunkers med lagerplass for ca. 40 tonn is. Dessuten har laget fra før et islager på 180 tonn, slik at det nå i alt kan lagres ca. 220 tonn is. Nybygget har en grunnflate på 8×17 m

og ble ferdig til sesongen 1956. I 1959 ble agnlageret utvidet ved et lite tilbygg og kapasiteten er ca. 300 agnkasser. I første etasje har laget en moderne fiskebutikk, mottaks- og pakkeplass for fisk med en isbu på hver side av pakkerommet og med isbunkersen i 2. etasje. I 2. etasje er det installert en autoklav for fremstilling av rekehermetikk og dessuten er her kontorer og velferdsrom foruten lagerrom. Ismaskineriet er montert i 3. etasje hvor laget for øvrig har til disposisjon en betydelig lagerplass for emballasje m. v.

Laget har dessuten et fiskeutsalg i Konkoigt. hvor det høsten 1958 ble foretatt en betydelig modernisering til et beløp av ca. kr. 20.000 hvorav kjøledisken alene kostet kr. 7500.

Laget har hatt en del startvansker med ismaskineriet. Den gamle lastebilen ble skiftet mot en ny Folkevogn som kostet kr. 15.200.

2. *Åvik Fiskesalgslag, Åvik i Spangereid.* I løpet av de siste år har laget utvidet sin virksomhet sterkt. I 1953 bygde laget således et kombinert mottaks- og tilvirkningsanlegg på ca. 90 m² i to etasjer av betong. Det kostet ca. kr. 50.000. Etter en brann i 1954 overtok laget hele naboeiendommen med kaier, sjøpakkhus m. v. På et nærliggende nes har laget oppført et bygg i tre for pakking og islagring i forbindelse med makrellmottaket. I et sjøhus som gjensto etter brannen driver laget mottak av fisk, og der er dessuten servisestasjon for levering av vann og olje fra tank til fiskebåter. Laget har planer om ytterligere utbygging av makrellmottak her.

I tilslutning til sitt tidligere anlegg oppførte laget i 1955 et nytt bygg av betong på ca. 200 m² i tre etasjer. I anlegg, maskiner og transportmateriell har laget i alt investert for ca. kr. 500.000. Det maskinelle utstyr omfattet i det vesentligste maskineri i forbindelse med tilvirkning av rekehermetikk og fiskematproduksjon. I 1959 har laget anskaffet ny brønn og lagt ca. 500 m vannledning for å kunne skaffe nok ferskvann til driften.

Til pilling av reker og i fiskematproduksjonen beskjeftiges 40–50 kvinner i sesongene. Fiskematkjøkkenet alene sysselsetter 10 faste personer. For øvrig drives bedriften av lagets disponent og en kontordame sammen med en fast ansatt bryggeformann.

Lagets produkter omsettes i alt vesentlig innenlands og distribueres direkte fra laget til ca. 500 kolonialforretninger og fiskebutikker i området fra Sauda i vest til Drammen i øst og i innlandsstrøkene av Vest- og Aust-Agder, Telemark og Buskerud. En ny grossistrute er etablert og under innkjøring i Rogaland. Dessuten driver laget en ordinær fiskebilstute med konsesjon for detaljomsetning. Laget har nylig overdratt kjøringen av begge fiskematrutene til private som

kjører rutene som før og kjøper varene i fast regning idet dette anses som en fordel for laget.

Laget har nå 82 medlemmer som alle bor i eller i nærheten av Åvik, men de kan ikke skaffe nok råstoff til laget som derfor må tilføres atskillig fisk fra andre distrikter.

Laget eier en opphalingslipp hvor medlemmene kan vøle båtene sine, og de betaler bare for direkte medgått materiell og lønn. En av lagets funksjonærer som er mekaniker, utfører motorreparasjoner o. l.

Laget holder sine medlemmer gratis ulykkesforsikret i et privat selskap og har dessuten egen båtforsikringsforening. I 1955 var det forsikret 27 båter til en verdi av kr. 106.000. Regnskapet viste et overskott på kr. 738 på forsikringsvirksomheten.

Laget driver litt hummerlagring. Rekepakking og rekepilling for hermetikk utføres i samarbeid med Skagerakfisk. Laget pakker for Norges Makrellag og kjøpte i 1959 Sveinesodden hvor det har oppført et sjøpakkhus, og makrellmottaket skal nå overføres til lokallagets anlegg i Åvik havn. Dessuten formidler laget salg av agn, bensin og olje til medlemmene og prisen settes slik at den bare skal dekke svinn og lagets selvkostpris.

Det er besluttet at laget skal overta forbruksvarehandelen som hittil har vært drevet i lagets nybygg av samvirkelaget på Vigeland. Varehandelen skal forestås av en fast ansatt person og ledes av salgslagets disponent. Lagets virksomhet har stor betydning for alle som er bosatt i og omkring Åvik.

3. *Fiskernes Salgslag, Lillehavn i Spangereid (på Lindesnes).* Av vesentlig nytt om dette lag nevnes at det i 1959 har bygget ferdig et nytt ishus i forbindelse med den tidligere isbua, slik at laget nå har plass til mellom 150—200 tonn is. Isen skjæres på et nærliggende vann og transporteres til islageret om vinteren. Isforsyningen skaper ofte store vansker for lagets drift. Laget har nå 35 medlemmer som i alt vesentlig tilfører laget dets råstoff.

Laget eier sjøhuset med isbu i Lillehavn, men eier ikke selv transportmidler og driver ikke detaljsalg av fisk. Litt klippfisk («Svinørtorsk») produseres. Laget driver hummerlagring og en del rekepakking som særlig skyldes råstoff tilført av rekestrålere fra Revet som leverer sin fangst i Lillehavn. Laget mottar og pakker makrell for Norges Makrellag. Lagets virksomhet er imidlertid stort sett begrenset til pakking av råstoff som landes av lagets medlemmer.

4. *Fiskernes Salgslag, Farsund.* Laget har nå 180 medlemmer. Det driver mottakssteder i Farsund, Korhavn, Borhaug på Lista og i Jøllestø på Lista, og har bygget eget pakkeanlegg på Borhaug. Dess-

uten er nylig oppført et lite pakkeanlegg i Jøllestø. I 1959 har laget anskaffet 10 nye lagringskister for hummer og begge isbunkersene i Korshavn er reparert.

Laget driver rekepakking og pakker også for Norges Makrellag. Dessuten produseres litt klippfisk i Korshavn, men dette har ikke særlig økonomisk betydning. Laget forsyner en fiskebiltrute og et fiskematkjøkken, men ellers er lagets engrossalg ubetydelig. Laget har et stort hummerlager i Korshavn hvor det for Skagerakfisk's regning lagres en vesentlig del av den hummer som bringes i land øst for Lillesand, samt hummeren fra distriktet. Hittil har hummerlagringen vært av stor betydning for lagets driftsresultat.

Høsten 1958 ble lagets nye isafisk- og kjøleanlegg ferdig oppført i betong på Farøy i Farsund. Anlegget er bygget i to etasjer, hver på 18×14 m, slik at anlegget tilsammen i begge etasjer dekker et areal på 500 m^2 . I flukt med den offentlige nabokai mot vest har anlegget egen kaifront på ca. 30 m. Et oljeselskap driver servise-stasjon på anleggets nabotomt (Esso) mot øst. I første etasje er det et pakkerom på nærmere 100 m^2 , et kjølerom på ca. 20 m^2 , et lite kontor, et toalettrom og en moderne fiskebutikk med spesiell kum for levende fisk og et spesielt renserom for fisk. Dessuten har laget en stor garasje og et rommelig kasselager i 1. etasje og her innredet og isolerte laget i 1959 en ny isbunker for ca. 35 tonn. I 2. etasje er der foruten en isbunker på ca. 50 tonn også et kasselager på ca. 60 m^2 , velferdsrom med dusj og w.c. og vaske- og skifterom foruten to kontorrom. I anlegget har laget montert en ismaskin med en kapasitet på 3 tonn i døgnet levert av Kværner Bruk, Oslo, av det amerikanske fabrikat Flack Ice Corporation. Laget hadde startvansker med ismaskinen som produserte bare ca. 1 tonn i døgnet, men utskiftning foretas på garantien.

Anleggskostende utgjorde i alt ca. kr. 300.000. Herav fordelte seg på bygningsmessige arbeider inklusive tomtekjøp, oppføring av kai og butikkinnredning kr. 203.000. Dessuten kom ismaskinen med kompressor, isolasjon etc. på ca. kr. 97.000. Tomten fikk laget kjøpt for kr. 3800.

Finansieringen av anlegget er skjedd ved opptak av banklån mot pant i anlegget for kr. 175.000, mens laget av egne midler har investert ca. kr. 125.000. Renter på pantelånene betales med 4 pst. på 1. prioritetslånet (kr. 100.000) og med 4,5 pst. på 2. prioritetslånet (kr. 75.000). Laget har for tiden en kassakreditt på bare kr. 20.000. Så vidt skjønnes har laget fått et meget bra anlegg for en fordelaktig og rimelig investering.

Lagets fiskeutsalg i Lyngdal ble i 1953 overdratt til en privat-

mann som nå driver fiskeutsalget og mottar sin fisk fra det lokale salgslag. I tillegg til fiskeutsalget på lagets anlegg på Farøy driver laget også faste fiskeutsalge på Vanse og på Borhaug på Lista. Lagets faste fiskeutsalge i Farsund by er overdratt til en privatmann som driver utsalget i nært samarbeid med det lokale salgslag.

Den økonomiske krise som Fiskernes Salgslag i Farsund gjennomgikk i 1952 synes nå å være overvunnet.

5. *Fiskernes Salgslag, Flekkefjord*. Laget startet i 1939 som en sammenslutning av lagene i Åna-Sira, Hidra og Andabeløy med sistnevnte lag som det opprinnelige. Laget har nå 86 medlemmer og lagets distrikt omfatter kyststrekningen fra Åna-Sira i vest til Varnes fyr på Lista i øst.

Laget driver mottakssteder i Flekkefjord, på Andabeløy, i Rasvåg på Hidra og i Åna-Sira. I samarbeid med Skagerakfisk S/L driver laget hermetikfabrikker for nedlegging av reker for eksport på Andabeløy og i Rasvåg foruten i lagets nybygg i Flekkefjord. Laget har nå eiendommer i Flekkefjord og i Andabeløy. I Rasvåg leies av private og i Åna-Sira leies av Norges Makrellag.

Laget eier en fiskebil, en stor diesel lastebil og en føringssskøyte. Lastebilen brukes til transporter også for Skagerakfisk og Norges Makrellag. Skøyten brukes til transport av fisk og fiskeprodukter mellom Flekkefjord og lagets mottaksplasser, spesielt i Andabeløy. Fiskebilen brukes til drift av fiskebilrute som laget har konsesjon på fra juni 1956. Laget har ikke hummerlagring, men driver pakking for Norges Makrellag. For egen regning driver laget et notbarkeri og en bunkerstasjon på Andabeløy. Laget omsetter agn til medlemmene og også olje som det beregnes fortjeneste på.

I sitt nybygg i Flekkefjord driver laget foruten fiskemottaket også et meget moderne fiskeutsalge, en rekehermetikfabrikk og et tidsmessig fiskematkjøkken, og mellom 70 og 80 personer sysselsettes her, de fleste kvinner.

Laget har islager på alle 4 mottakssteder, men isen må tilføres og blir derfor kostbar.

Fabrikkene på Andabeløy og i Flekkefjord har i tillegg til rekeproduksjonen også lagt en del naturell krabbe, ca. 50–60.000 krabber årlig. Dessuten er det ved fabrikkene i Flekkefjord skåret en god del filet av sei.

Laget tar imot og pakker makrell for Norges Makrellag, og kvantum var ca. 1200 tonn i sesongen 1959.

Omsetningen ved lagets fiskebutikk i Flekkefjord har steget sterkt. Butikksalget som i 1956 utgjorde ca. kr. 23.000 steg i 1957 til ca.

kr. 134.000, nådde kr. 176.000 i 1958 og påregnes å bli ca. kr. 250.000 i 1959.

Det har vært vanskelig å få driften av fiskebilruten til å vise lønnsomhet. Lagets styre har hatt under overveielse å avvikle fiskebilruten, men er kommet til en ordning med Skagerakfisk og Norges Makrellag slik at driften ikke skal bli noen økonomisk belastning for laget.

Laget har kjøpt inn maskiner og utstyr til fiskematkjøkken på meget fordelaktige vilkår og produksjonen ble satt i gang i desember 1958 i 3. etasje i lagets nybygg i Flekkefjord. I 1959 produserte laget 40.000 kg ferdig fiskemat. Til anskaffelsen av en stekemaskin har laget fått et statslån på kr. 10.000 av bevilgningen til «Fremme av samvirke».

Driften av rekehermetikfabrikkene, av fiskematkjøkkenet og av fiskebutikken er de grener av lagets virksomhet som bidrar sterkest til et godt driftsresultat.

Det har foregått en betydelig økning i lagets omsetning og en utvidelse av lagets virksomhet i det hele. Lagets nye forretningslokaler i Flekkefjord har utvilsomt vært en stimulans både økonomisk og sosialt.

6. *Fiskernes Salgslag, Egersund.* Lagets medlemstall er nå 247. Det nybygget som salgslaget oppførte i 1955 på 2½ etasje og med en grunnflate på 140 m² for en pris av ca. kr. 160.000 er senere ikke blitt utvidet, men det er foretatt ytterligere oppussing av det den gang moderniserte fiskeutsalg. Laget driver en fiskebilrute med konsesjon, men ruten går med underskott når det tas omsyn til avskrivningene. Lagets samlede engrosomsetning på fisk og reker var i 1958 kr. 430.000 mot kr. 529.000 i 1957. Lagets detaljsalg i butikken økte fra kr. 63.000 i 1957 til kr. 73.000 i 1958 og til kr. 78.600 i 1959, mens derimot fiskebilruten har vist nedgang fra kr. 82.000 i 1957 til kr. 52.000 i 1958. Bare en del av de kvanta fisk som laget mottar, omsettes av laget selv. Den vesentligste del overtas av Rogaland Fiskesalgslag S/L for videre distribusjon og tilvirkning.

Isforsyningen på Skagerak-kysten. Det er flere steder på Skagerak-kysten der isforsyningen skaper vansker. Spesielt i den travleste makrellsesongen har det ikke vært mulig å tilfredsstille isbehovet hverken fra Kristiansand S., Egersund eller Stavanger. Det kan heller ikke skaffes tilstrekkelig forsyning av naturis, spesielt ikke etter milde vintrer. Transportproblemet og de økte omkostninger ved lang kjøring og svinn i sommertiden medfører dessuten at isprisen blir uforholdsmessig høy. Det regnes med innsparing på isomkostningene

dersom det kan utbygges hensiktsmessige produksjonsanlegg for kunstis på en del sentrale steder på Skagerak-kysten.

Etter fiskeriministerens rundreise på Sørlandet sommeren 1959 ble spørsmålet om utredning av isforsyningen tatt opp med Fiskeridirektøren som i september d. å. påla Fiskeridirektoratets Bygnings- og Maskintekniske avdeling å utrede behovet for kunstisanlegg på Skagerak-kysten og komme med forslag til bedring av isforsyningen.

Møter, reiser. Utenom rundreisen til en del fiskersamvirkelag på Skagerak-kysten, deltok jeg etter innbydelse på Norges Fiskarlags landsmøte i Trondheim i september. I meldingsperioden har jeg vært 10 døgn på tjenestereise.

1. oktober—31. desember 1959.

Lokale fiskersamvirkelag på Skagerak-kysten.

I tiden 10.—19. oktober 1959 foretok jeg en rundreise til en del lokale fiskersamvirkelag på Skagerak-kysten som en fortsettelse av den reisen som er omhandlet i min forrige kvartalsmelding. Denne gang besøkte jeg således lagene fra Kristiansand S. og østover. Nedenfor gis en kortfattet oversikt over de viktigste trekk i utviklingen som er foregått siden min forrige rundreise.

1. *Fiskernes Salgslag, Kristiansand S.* Laget som ble startet i 1937, har nå 135 medlemmer og leier kontorer og mottaksplass i Kristiansand kommunes «Fiskebasaren» ved fiskehavnen.

Utenom «Fiskebasaren» driver laget nå 3 fiskemottak, i Randsund, i Ulvesund og på Flekkerøy. Imidlertid arbeides det med en føringsordning for å samle levendefisk med båt til byen. I sommer hadde laget et nytt innslag i mottaket idet 3 Østfold-skøyter leverte 27 hvalenheter som tilsammen veide 54 tonn og som slo ut i en betydelig økning av årets engrosomsætning.

Laget arbeider dessuten med utbygging av mottaksplassen på Flekkerøy. Det er opprettet ny festekontrakt for oppføring av kai slik at det blir bedre tilflått for skøyter. Med oljeselskapet Norsk Fina A/S er avtale inngått om bygging av kai med bunkringsstasjon, mens laget selv skal bygge mottaksanlegg hvor det planlegges anskaffet kunstismaskineri for å sikre isforsyningen.

Laget har faste detaljutsalg av fisk på «Fiskebasaren» og på 3 andre steder i byen. Dessuten drives en mobil fiskebutikk som kjøres i rute i tettbygde nybyggerstrøk i byens utkanter, og det arbeides med planer om å sette i gang ytterligere en fiskebutikkbil. Endelig har laget fått

midlertidig konsesjon på en fiskebilrute i Greipstad, Finsland og en del av Søgne. Derimot har laget sett seg nødt til å legge ned 2 faste fiskeutsalg i byen på grunn av sviktende lønnsomhet.

2. *Fiskernes Salgslag, Lillesand.* Laget ble stiftet i 1946 og har nå 38 medlemmer.

1959 ble et merkeår i lagets historie idet et nytt mottaksanlegg med fiskeutsalg kunne åpnes 27. oktober. Anlegget som er oppført på festet grunn ifølge kontrakt med Lillesand Havnevesen for en årlig leie av kr. 300, omfatter et råbygg på 70 kvm ($20 \times 3,5$ m). Herav er butikken med tilstøtende vaskerom på 28 kvm., pakkehall på 25 kvm., islager 7 kvm. og kontor og utrom på 9 kvm. Bygget er forholdsvis lite, men etter nabolovens bestemmelser måtte den planlagte utvidelse stilles i bero.

Nybygget inklusiv butikkinnredning, isolasjon og elektrisk installasjon kostet ca. kr. 53.000. Herav er finansiert ved pantelån: kr. 20.000 ved lokalt banklån og kr. 17.000 ved lån hos Fiskeridepartementet av Fiskebutikkfondets midler. Resten er dekket av laget ved egne midler. Dessuten planlegges anskaffelse av et lite kunstisanlegg for å sikre isforsyningen.

3. *Fiskernes Salgslag, Grimstad.* Lagets startår var 1946 og medlemstallet er nå 59.

Laget leier kontorer, mottaks- og pakkeplass, kjøle- og fryserom og fiskeutsalg hos Grimstad Fryseri A/S hvor laget har investert kr. 20.000 i aksjekapital. Laget har således gode plassforhold. I husleie betales kr. 3500 pr. år.

Laget driver ikke produksjon, men selger fisk til fiskebilruter i distriktet, pakker makrell for Norges Makrellag, har hummerlagring og rekepakking og driver det eneste detaljutsalg av fisk i Grimstad.

Driftsåret 1959 var i likhet med de senere år lite tilfredsstillende for medlemmene som følge av sviktende fiskeforekomster. Fiskeutsalg måtte tilføres fisk fra forskjellige steder av landet og omsetningen nådde opp i kr. 342.000, en økning på kr. 50.000 i forhold til foregående år.

4. *Fiskernes Salgslag, Arendal.* Medlemstallet er 102.

Laget leier mottaks- og pakkeanlegg av Arendal Havnevesen like ved Arendal Fryseri A/S for et årlig leiebeløp av ca. kr. 22.000. Herav dekkes over lagets driftsregnskap ca. kr. 4500, mens resten av leiebeløpet tilveiebringes ved lagets inntekter av bunkringsstasjonen og av Norges Makrellag's mottaksplass på samme sted. For egen regning

har laget innredet et mindre kjølerom i anlegget. For øvrig leies nødvendige kjøle- og fryserom i det tilstøtende Arendal Fryseri som også forsyner laget med is.

Laget driver ikke produksjon og hummerlagring, men litt detalj-salg, og har en del rekepakking og tar imot makrell for Norges Makrellag og det gir bra inntekter. For øvrig forsyner laget ved engrosomsetning samtlige fiskebilruter, fiskemattilvirkere og fiske-detaljister i Arendals-distriktet. Det tilføres betydelige fiskemengder fra andre steder.

5. *Dypvågfiskernes Salgslag, Vestre Sandøy*. Laget startet i 1947 og har nå 56 medlemmer. Laget leier sjøpakkhus, hummerpark, ishus og alt nødvendig driftsutstyr av bestyreren som også driver privat landhandel på stedet. Leien er meget rimelig.

Laget har ikke detaljutsalg og driver ikke produksjon og tar heller ikke imot makrell for Norges Makrellag. Engrosomsetningen er ubetydelig, men laget forsyner en fiskebilrute på fastlandet med fisk. Lagets vesentligste inntekter skriver seg fra pakking av fisk og særlig hummer for Skagerakfisk S/L. En del hummer eksportpakkes direkte fra Dypvåg til Danmark.

6. *Risør Fiskerforening, Risør*. Laget begynte sin virksomhet som makrellag allerede i 1904–05, men startet som fiskesalgslag i 1918 og ble omorganisert i 1936. Antall medlemmer er nå 71.

Laget eier et fiskemottaksanlegg oppført på festet kommunal grunn i Risør sentrale havneområde for en festeavgift av kr. 400 pr. år. I anlegget er foruten pakkehall og islager også fiskeutsalg og kontorrom. Is må tilføres fra andre steder. Årsbehovet er ca. 500 tonn hvorav ca. 350 tonn i makrellsesongene. Isforsyningen har ofte skapt vansker, og laget har derfor planer om anskaffelse av et kunstis-maskineri. Da en vesentlig del av lagets inntekter skriver seg fra detaljomsetningen av fisk, har laget montert frysedisk i utsalget i Risør, og det planlegges en utvidelse og modernisering av fiskebutikken. Laget driver ikke produksjon og heller ikke hummerlagring av særlig betydning, men har en del rekepakking og tar for øvrig imot atskillig makrell som pakkes for Norges Makrellag. I mindre omfang omsettes en del fisk til detaljhandlere i distriktet, men laget forsyner helt ut en fiskebilrute som en privatmann har konsesjon på.

7. *Fiskernes Salgslag, Langesund*. Laget ble stiftet i 1946 som en sammenslutning av de eldre fiskeeksportforeninger i Langesund-området og har nå 151 medlemmer. Lagets mottaksdistrikt er Arøya, Eidanger, Bamble og Langesund, og salgsområdet er Telemark fylke.

Mottaks- og pakkestasjonen i Langesund eies av det faglige distriktfiskerlag, men er finansiert av salgslaget som disponerer og vedlikeholder anlegget. Dessuten eier laget mottaksstasjonen på Kjønnøya, mens lagets tredje mottaksplass som drives på Arøya, eies av medlemmene i det tidligere lokale salgslag der. Laget har islager på samtlige mottakssteder, og på Kjønnøya skjæres naturis fra egen dam. For øvrig må det tilføres is og isforsyningen er lite tilfredsstillende.

Laget er sterkt interessert i at de lenge bearbejdede planer om bygging av et formålstjenlig kjøle- og fryseanlegg i Langesund med isproduksjon kan realiseres på en for laget heldig måte, eventuelt i samarbeid med den kommunale fryserinemnd. Etter fiskeriministerens besøk på stedet i sommer syntes utsiktene lyse en stund for en snarlig løsning. Det er imidlertid oppstått vansker omkring tomtespørsmålet, idet bystyret har stilt den opprinnelige fryseritomten til rådighet for Langesunds Mek. Verksted og henvist fryseriprojektet til «Vadtrekker-skjæret» utenfor det egentlige havneområde. Det ser derfor ut til at fryseriprojektets realisering foreløpig står i stampe. I Porsgrunn er der et privat fryseri (Borgestad) som formentlig dekker behovet for landbruksinteressene omkring Skiensfjorden.

Laget driver ikke hummerlagring, men pakker makrell for Norges Makrellag. Det må tilføres mer makrell enn det laget tar imot for at det kan dekke sitt engrossalg. Reker er likevel lagets viktigste driftsgrunnlag, og det pakkes betydelige kvanta for eksport. Laget forsyner fiskebilruter og detaljister omkring Skiensfjorden, og det må tilføres fisk utenom det som landes lokalt for å tilfredsstille behovet. Lagets detaljutsalg er forholdsvis ubetydelig og er bortsatt til en privatmann.

8. *Nevlunghavnfisk S/L, Nevlunghavn.* Laget ble stiftet i 1919, men fiskerne på stedet hadde allerede i 1914 dannet et makrellag. Medlemstallet er nå 35. Laget eier mottaksanlegget på eiendes tomt i Nevlunghavn sentralhavn. I anlegget er det innredet et islager på ca. 50 tonn, men isforsyningen er utilfredsstillende. Laget planlegger derfor å anskaffe et hensiktsmessig kunstismaskineri. I 1960 blir det lagt ledninger for forsyning av ferskvann til strandstedet, og laget regner med å få sitt behov dekket. Et nytt rom ble avdelt i 1959 for pilling og hermetisk nedlegging av reker og en utvidelse av anlegget i denne forbindelse prosjekteres. Sesongvis beskjefriges således 15–20 kvinner. I anleggets nordre fløy er det innredet 4 ror- og egneburom for lagets medlemmer.

Laget har ikke hummerlagring, men tar imot makrell for Norges Makrellag og pakker også en del reker for eksport. Et nytt fiskeutsalg

ble bygd i 1954, men det drives bare i turisttiden om sommeren. Laget leverer drivstoff til fiskebåtene. De vesentligste inntekter skriver seg fra pakkegodtgjørelse og engrossalg til detaljister i Larvik og omegn.

9. *Fredriksvern Fiskeeksportforening, Stavern.* Laget som har vært i kontinuerlig drift siden 1919, har nå bare 17 medlemmer, de fleste eldre aktive fiskere i lagets område.

Laget eier sjøpakkhus med fiskeutsalg bygslet på det kommunale havnevesens kai. I 1946 ble det innredet et kjølerom og et fryserom som holder $\div 26^{\circ}\text{C}$. Isforsyningen er tilfredsstillende så lenge det nærliggende naturislager tilhørende Norges Makrellag opprettholder regelmessig levering.

En betydelig del av lagets inntekter skriver seg fra mottak av makrell for Norges Makrellag. Det drives ikke hummerlagring, men en del pakking av reker for eksport. Lagets fiskeutsalg skaffer de forholdsvis største inntekter idet innrykket av feriegjester til Stavern og omegn er stort. Det må tilføres atskillig kvanta konsumfisk fra andre distrikter. Fiskeutsalget er modernisert og kombinert kjøle- og frysedisk er anskaffet.

Laget står seg godt økonomisk og gjelden på faste anlegg og utstyr er nedbetalt i sin helhet.

Det må tilføyes at lagets medlemmer i fellesskap gjennom det lokale faglige fiskerlag anskaffet seg i 1947/48 en rommelig ror- og egnebu på 47×9 m, inneholdende 23 burom og møtelokale. Det er montert ovn og elektrisk lys i alle rom. I leie innkreves kr. 5 pr. år for hvert rom og inntektene brukes til vedlikehold, avdrag og renter.

10. *Fiskernes Salgslag, Sandefjord.* Laget startet i 1947. Salgs- laget har felles ledelse sammen med Sandar Fiskerlag, det lokale faglige fiskerlag.

Inntil 1959 holdt laget til i leide kontorlokaler oppe i byens sentrum og drev en del formidlingsvirksomhet og engrossomsetning av medlemmenes fangst. Lagets drift var sterkt hemmet som følge av manglende mottaksanlegg.

Etter at mange vansker var overvunnet ble lagets nybygg tatt i bruk i mai 1959. Anlegget eies av laget, mens tomten er bygslet av det kommunale havnevesen i Sandefjord sentrale fiskehavn. Nybygget som ble påbegynt 1. desember 1958, er oppført av lettbetong og treverk i 2 etasjer og dekker et areal på 260 kvm. (150 kvm. i første og 110 kvm. i annen etasje). Det er innredet pakkerom, kjølerom, fryserom, islager, kummer for hummer og levendefisk, drivstoffbod og toalett i grunnetasjen og kontorer, velferds- og møterom, arkiv,

emballasjelager og plass for ismaskineri i annen etasje. Kjøle- og frysemaskineriet er av Nash Kelvinator fabrikat. I tilknytning til anlegget driver laget bunkringsanlegg for (Norsk Brendselolje) drivstoff og vann til fiskeflåten. For å sikre isforsyningen skal laget anskaffe et kunstisanlegg og har hatt en amerikansk Scotsman Super Flaker ismaskin for 2 tonn/døgn installert på prøve og den har virket tilfredsstillende. Ismaskinen er tilbudt for ca. kr. 29.000 ferdig montert forutsatt at det leveres 2 stk. eller flere.

Byggekostnadene kom på i alt kr. 110.000 hvorav råbygget kostet kr. 67.000. Finansieringen er ordnet ved opptak av et pantelån i stedlig bank på i alt kr. 90.000 mot garanti fra Skagerakfisk S/L og Sandar og Sandefjord kommuner, et pantelån på kr. 10.000 i Fiskeridepartementet («samvirkemidler») til anskaffelse av løst produksjonsutstyr (så som spylepumpe, vektor, traller, sløyebord, vaskekar o. l.), mens resten er finansiert av egne midler. Til anskaffelse av ismaskin har laget fått tilsagn fra Fiskeridepartementet om lån av statsmidler.

Laget driver nå litt hummerlagring og pakker makrell for Norges Makrelllag. Detalj salg av fisk påregnes å bli av mindre omfang da det fra før er flere detaljister i Sandefjord. Pakking og engrosomsetning av fisk til fiskebilruter, fiskematkjøkken og detaljister i distriktet ventes å bli av størst betydning.

Lokale fiskersamvirkelag i Oslofjorden.

I det område av Oslofjorden som omfattes av Fjordfisk's lovbeskyttede førstehåndsomsetning (Tønsberg Tønne—svenskegrensa) er det for tiden 4 lokale fiskersamvirkelag, nemlig:

1. *Fiskernes Salgslag A/L, Tønsberg.* Laget er en fortsettelse av Tjøme Fiskerforening som ble stiftet i 1951. Medlemstallet er nå 51 fiskere, vesentlig fra Tjøme og Nøtterøy.

Mottaks- og forretningskontor skaffet laget seg i 1956 ved å leie en del av en nedlagt sementvarefabrikk som Tønsberg kommune eier på Nøtterøy-siden av «Kanalen» med tilflått for fiskefartøyer. Foruten kontorer disponerer laget et areal på ca. 500 kvm. (hvorav pakkerom på 200 kvm. og emballasjelager m. v. på 250 kvm.) og betaler i husleie ca. kr. 7200 pr. år. Laget har for egen regning i 1956 innredet et kjølerom hvorav maskineriet kostet ca. kr. 12.000. Dessuten monterte laget i 1958 en røykovn og i 1959 ytterligere en røykovn for fremstilling av røykte fiskeprodukter som er blitt en god salgsartikkel. Laget arbeider med planer om å sette i gang fiskematproduksjon og detalj salg dersom et sentralt og gunstig beliggende fiskeutsalgs kan skaffes.

Det vesentligste av lagets fiskemottak foregår på Hvasser. Herfra transporteres fisken i føringsbåt, og levendefisken slepes i samlekister inn til byen. Dessuten eier laget en lastebil som samler fisk og kjører ut ferdigpakkede varer til detaljister i distriktet. Fisket i 1959 ga det største kvantum i lagets historie. Stigningen skyldes vesentlig det gode rekefisket, mens de fleste øvrige fiskesorter viser tilbakegang i forhold til foregående år, særlig for sei og lyr. Hvasser islager skaffer nok is.

Laget følger de råfiskpriser som fastsettes av Fjordfisk S/L som for øvrig overtar all fisk som laget ikke kan omsette lokalt. Fjordfisk S/L har ytet laget et langsiktig lån på kr. 13.000 til investeringsformål.

Det er oppstått en prisconflikt mellom laget og en lokal fiskegrossist som ble nektet å kjøpe fiskeprodukter på grossistvilkår hos laget. Saken ble pådømt i Pristrådet som i juni 1959 avsa kjennelse og forbød laget i medhold av prislovens § 23 å nekte levering av fisk, sild og skalldyr til firmaet på grossistvilkår. Fjordfisk S/L har protestert mot kjennelsen og hevder at saken må avgjøres i medhold av råfisklovens bestemmelser, og på dette grunnlag er det fremmet rettsak som påregnes tatt opp i 1960.

2. *Holmsbo Fiskerlags Salgslag, Holmsbu.* Laget ble stiftet i 1920 og begynte sin virksomhet samme år. Medlemstallet er nå 33, hvorav de fleste er eldre, aktive fiskere, bosatt i Holmsbu. Lagets medlemmer har 4 fiskeskøyter, 2 mindre reketrålere og en del åpne motorbåter.

Sjøpakkhus med islager, fiskeutsalg og kasselager leies hos Hurum kommunale havnevesen i Holmsbu båthavn. I 1956 innredet laget for egen regning et mindre kjølerom. Maskineriet kom på kr. 10.000. Samtidig anskaffet laget en ny isknuser. Isforsyningen som foregår vesentlig ved skjæring og lagring av naturis, er lite tilfredsstillende. Lokalitetene trenger for øvrig sterkt til fornyelse, og en modernisering av utsalget planlegges.

Lagets mottak av fisk, sild og reker omsettes vesentlig engros i Drammen og omegn. Småfisken går til dyrefor som hentes av en revefarmer nær Svelvik. Noe fisk sendes også til salgslaget i Oslo. I turistsesongen om sommeren omsettes det meste i lagets eget fiskeutsalg. Laget ønsket i 1959 å inngå et praktisk salgssamarbeid med Fiskernes Salgslag, Oslo, men ordningen ble ikke gjennomført som følge av Fjordfisk's innstilling til spørsmålet.

3. *A/L Fiskernes Salgslag, Oslo.* Laget ble stiftet i 1940, men på grunn av krigen kom ikke virksomheten i gang før i mai 1946 og navnet ble da forandret fra Oslofjordens Fiskesalgslag S/L til det nåværende. Laget har nå 136 medlemmer.

Kontorer og pakkerom leier laget i Oslo kommunale fiskehall på

Vippetangen. Den utvidelse av lagets lokaler og virksomhet som ble etablert ved at laget i 1956 overtok firma W. Kluge (etter overtagelsen W. Kluge A/S), ble avviklet i september 1959 da firmaet ble solgt slik at kjøperen overtok selskapets samlede forpliktelser og tilgodehavender.

Utenom Oslo driver laget mottaksplasser kombinert med bunkersanlegg for drivstoff til fiskeflåten på 5 steder, nemlig i Slemmestad, Drøbak, Son, Filtvedt og Larkollen i Rygge. På 3 sistnevnte steder eies pakkeanlegget av Fjordfisk S/L, for øvrig leies hos kommunale instanser og private. Mottaket foregår dels gjennom tillitsmenn som det er inngått kontrakt med. Det har i stor utstrekning vært praksis at fiskerne i indre del av Oslofjorden har dispensasjon for omsetning av sin fangst av småmakrell, reker og annen fisk direkte til forbruker, og for øvrig gjelder det også særskilte pris- og omsetningsvilkår for fiskeprodukter som fanges i indre del av Oslofjorden. Engrosomsetning av fisk er lagets viktigste virksomhet, og det må derfor tilføres betydelig fiskemengder fra ytre Oslofjorden og andre deler av landet for å utjevne lagets drift og dekke kundenes behov.

4. *A/L Fiskernes Salgslag, Fredrikstad.* Laget ble stiftet høsten 1946 og begynte sin virksomhet i februar 1947. Medlemstallet er nå 330. Laget har felles forretningsmessig leder med Fjordfisk S/L og for øvrig har det vært et nøye driftssamarbeid.

Etter at fiskerne på vestsiden av ytre Oslofjorden i 1951 dannet sitt eget salgslag i Tønsberg, og fiskerne i Rygge etter eget ønske og med samtykke fra Fjordfisk S/L overførte medlemskap og fiskeleveranser til A/L Fiskernes Salgslag, Oslo, utgjør lagets mottaksområde distriktene fra svenskegrensa til Rygge samt Hvaler-øyene. Utenom Fredrikstad driver laget således 7 mottaksstasjoner, i Slevik og i Sandbukta på Kråkerøy, i Skjeberg og 4 på Hvaler (2 på Vesterøy og 2 på Asmaløy).

Siden 1947 har laget hovedanlegg og -kontorer i Dampskipsbryggen 12, Fredrikstad, som nå eies av laget og drives i nær tilknytning til de 2 naboeiendommer som Fjordfisk S/L eier. I lagets eiendom leies kontorer dessuten av Oslofjordens Fiskerlag, Norges Makrellag, Sild- og Brislingsalgslaget og Oslofjordens faglige brislingfiskerlag således at fiskernes organisasjoner er samlet under ett tak.

I 1959 ble lagets eiendom påbygget to etasjer som er kostnadsregnet til kr. 200.000 i tillegg til ca. kr. 140.000 som tidligere var investert i anlegget. Påbygget omfatter produksjonsrom, spiserom med tilhørende garderobe og sanitæranlegg, møterom, to kontorrom og leilighet for vaktmester. Utnyttelsen av nybygget vil skje i nært samarbeid med Fjordfisk S/L.

Utenom mottak og pakking driver laget også en fiskematfabrikk som ble overtatt fra nyttår 1956 og etter hvert utbygget. Kjøle- og fryserom disponerer laget i naboanlegget tilhørende Fjordfisk som også forsyner laget med is fra eget skjellisanlegg med produksjonskapasitet 12 tonn pr. døgn og lagerkapasitet 1000 tonn is.

Laget har et godt utbygget distribusjonsapparat, og engrosomsetningen sammen med fiskematproduksjonen er lagets viktigste virksomhet.

Totalomsetningen i 1959 steg med 25 pst. i forhold til foregående år og fiskematomsetningen med 6 pst. Beløpet som ble utbetalt til fiskerne økte siste år med 30 pst. og mottatt fangstmengde steg med 21 pst. Økningen skyldes oppsving i rekefisket, mens det øvrige fiske viste mengdemessig tilbakegang, spesielt for torsk, lyr og hvitting.

Møter, reiser. Utenom ovennevnte rundreise til Sørlandet har jeg på anmodning deltatt i årsmøter for Sogn og Fjordane Fiskesalslag i Måløy, for P/L Stadlandet Kjøleanlegg på Stadlandet, for Hordaland Fiskesalslag, Noregs Sildesalslag og Samarbeidsutvalget for størjeomsetningen i Bergen. Etter innbydelse holdt jeg foredrag med lysbilder på årsmøte i Fjellberg Fiskarlag i Sunnhordland.

I meldingsperioden var jeg således borte fra kontoret i tjenesteoppdrag i 20 dager.

Det kan for øvrig nevnes at jeg var med og arrangerte og deltok i et samtaleprogram om fiskersamvirke som Norsk Rikskringkasting satte opp 22. desember 1959 og sendte som et ledd i en rekke sendinger i samband med 150 års jubileet for Selskapet for Norges Vel.

Tabell 1. Fiskersamvirkelagene i området Vestfjorden—Stad 1959.

Lagets navn.	Antall medlemmer	Båt- og not-andeler	Samlet andelskapital	Reservefond	Andre fond	Samlet egenkapital pr. 31/12	Skattefond	Fiskebruket m/utstyr Oppr. kostnad	Fiskebruket m/utstyr Nedskrevet med ialt	Statens Fiskarbank Pantelån	Annen gjeld og gjeldsbrevslån	Lån og bidrag av Staten v/ Fiske-ridep.	Lån og bidrag av Norges Råfisklag	Driftskreditt i Norges Bank pr. 31/12
				kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	
Helligvær Fiskersamvirkelag	39		9 750	4 509		14 259		65 415	8 003	17 332		34 000		
Fleinvær Fiskersamvirkelag	19		6 489	21 076		28 362	795	86 764	39 266		21 441	9 200		19 196
Bolga Fiskersamvirkelag ..	72	203	23 187	48 950	28 603	102 078	1 336	191 732	78 527	14 980	13 426	8 500	20 000	78 938
Træna Fiskersamvirkelag ..	44	4	12 625	5 063	6 662	24 468	117	297 158	76 473	20 028		211 636	6 778	108 169
Mausund Fiskersamvirke...	45	2	58 370	17 000	595	76 965	1 000	325 788	146 988	76 040	16 516	35 000	500	66 313
Sula Fiskersamvirke	125	42	41 757	64 675	20 000	132 480	6 048	221 792	79 544					95 746
Bekken Fiskersamvirkelag .	40		24 689	29 950	7 500	64 539	2 400	153 810	68 710	47 900		5 020	14 505	139 945
Steinsøysund Fiskersamv.lag	49		6 676	6 283	573	14 033	500	79 269	25 533		31 441		50 000	
Veidholmen Fiskersamv.lag .	50	6	14 000	29 872	14 576	61 449	3 000	319 141	164 715		18 250	84 400	5 800	85 560
Sørsmøla Fiskersamvirkelag	50		12 500	18 777	16 212	49 489	2 000	22 239	20 839					
Ylvingen Samvirkelag	37		3 646	32 481	7 696	46 024	2 200	74 224	35 809		21 812			20 684
Igerøy Samvirkelag	61		6 069	35 000	1 200	45 269	3 000	152 623	45 373		21 300	32 800	14 800	
Hemnskjel Samvirkelag....	69		6 900			6 900		65 488	23 088		28 505		6 600	3 941
Dyrøy Koop. Handelsfor. ..	120		7 593	13 940	1 500	25 033	2 000	83 934	25 860		12 500			
Gurvikdal Samvirkelag	200		21 999	89 202	7 041	126 735	8 492	151 910	74 110		16 500			
Storvik Samvirkelag.....	36		3 600	38 541	2 968	46 109	1 000		20 143		1 549			
Husvær Samvirkelag	100		14 510	60 807	16 954	99 837	7 566	27 131	6 231		34 521			3 744
Sistranda Samvirkelag	218		20 587	87 000	12 473	126 561	6 500	128 000			259 590			28 069
I alt for 18 lag	1 374	70 $\frac{3}{4}$	294 947	603 126	144 553	1090590	47 954	2 446 418	939 212	176 280	497 351	420 556	118 983	650 305
1958 (18 lag)	1 369	59 $\frac{3}{4}$	277 603	506 356	93 350	918 730	41 414	2 692 858	752 082	132 204	521 289	423 806	131 783	406 154
1957 (19 »)	1 377	76 $\frac{1}{4}$	214 891	396 289	84 269	742 108	39 767	2 552 746	775 497	173 428	325 865	481 500	80 465	379 906
1956 (15 »)	888	80 $\frac{1}{4}$	161 500	186 376	54 902	416 851	22 100	1 803 292	442 715	160 305	275 202	446 800	96 278	410 819
1955 (17 »)	1 006	113	182 950	210 642	72 714	403 110	24 409	1 766 647	477 629	242 232	826 859	89 902	51 650	309 264

Tabell 1. forts.

Lagets navn	Årsproduksjon tonn	Omsatt som fersk fisk tonn	Saltet og hengt tonn	Verdi av innkjøpte fiskeprodukter kr.	Produksjonsomkostninger		Herav arbeids- og kontorlønn		Samlet salgsbeløp for fiskeprodukter kr	Lagerbeh. av fiskeprodukter kr.	Bruttooverskudd for avskrivninger		Netto overskudd etter avskrivning kr.
					Samlet kr.	Pr. kg. øre	Samlet kr.	Pr. kg. øre			Samlet kr.	Pr. kg. øre	
Helligvær Fiskersamvirkelag	119,5	76,1	43,3	116 682	45 032	37,6	14 035	11,7	171 516	3 054	9 072	7,5	6 577
Fleinvær Fiskersamvirkelag	177,7	81,6	96,1	151 233	45 313	25,4	28 918	16,2	176 174	15 640	4 494	2,5	
Bolga Fiskersamvirkelag ...	465,2	153,7	311,5	365 306	95 264	20,4	62 254	13,3	318 084	145 553	12 144	2,6	674
Træna Fiskersamvirkelag...	617,7	143,7	474,0	490 402	135 158	21,8	89 262	14,4	592 111	103 141	17 285	2,7	2 470
Mausund Fiskersamvirke...	767,4	166,5	600,9	493 353	124 629	16,2	79 411	10,3	609 926	37 900	27 423	3,5	11 523
Sula Fiskersamvirke	1 335,9	510,5	808,1	986 335	213 125	15,9	144 015	10,7	1 269 219	18 000	66 758	5,0	48 758
Bekken Fiskersamvirkelag..	283,6	1,0	282,6	191 815	157 324	55,4	80 888	28,5	299 838	109 000	20 858	7,3	13 918
Steinsøysund Fiskersamv.lag	257,7	60,6	197,1	187 324	40 330	15,6	25 779	10,0	251 482	2 900	3 428	1,3	
Veidholmen Fiskersamv.lag.	956,7	113,2	843,5	553 994	176 260	18,4	114 517	11,9	688 497	178 100	42 296	4,4	17 596
Sørsmøla Fiskersamvirkelag	235,1	94,3	140,7	231 956	58 088	24,7	25 543	10,8	293 893		3 369	1,4	2 411
Ylvingen Samvirkelag	56,2	9,2	47,0	48 717	9 533	16,9	5 058	8,9	75 699	600	4 437	7,8	
Igerøy Samvirkelag	414,4	56,7	357,7	378 522	83 800	20,2	49 602	11,9	455 184	20 286	7 214	1,7	1 203
Hemnskjel Samvirkelag	46,9	20,5	26,4	32 031	10 598	22,5	4 796	10,2	40 753	800	0		
Dyrøy Koop. Handelsfor....	276,4	37,3	239,1	159,200	41 578	15,0	32 818	11,8	208 358		7 580	2,7	3 950
Gurvikdal Samvirkelag	223,9		223,9	104 156	25 975	11,6	19 446	8,6	137 707		7 575	3,3	
Storvik Samvirkelag	47,8	26,8	21,0	51 051	4 913	10,2	2 899	6,0	63 712	840	2 213	4,6	1 351
Husvær Samvirkelag	300,4	131,7	168,6	273 695	62 953	20,9	53 678	17,8	356 695	10 000	16 247	5,4	15 197
Sistranda Samvirkelag	175,0	2,6	172,4	106 037	24 676	14,0	20 466	11,6	126 475		7 304	4,1	3 804
I alt	6 757,5	1 686,0	5 053,9	4 921 809	1 354 549	20,0	853 385	12,6	6 135 323	645 814	259 697	3,8	129 432
1957	5 363,3	1 398,2	3 470,3	3 954 956	1 097 434	20,5	649 241	12,1	5 157 563	321 528	222 570	4,2	139 055
1956	4 870,3	1 426,4	3 453,1	3 277 140	984 946	20,2	567 526	11,7	4 486 208	281 126	297 436	6,1	195 174
1955	4 565,9	1 593,1	2 972,7	3 006 755	1 054 985	23,1	567 781	12,4	4 082 443	238 964	226 660	5,0	89 814
1954	3 550,4	1 041,3	2 519,1	2 247 881	809 298	22,8	514 581	14,5	2 929 638	204 570	44 214	1,2	÷ 86 316

En direkte sammenlikning av tallene for de enkelte lag kan være vanskelig da virksomheten er forskjellig.

Det kan nevnes at Fleinvær Fiskersamvirkelag også har drevet med omsetning av kolonialvarer og Bekken Fiskersamvirkelag har drevet med hermetikfabrikk. Dette påvirker flere av tallene i statistikken.

De åtte siste lagene i statistikken er forbrukersamvirkelag som foruten kolonialvareomsetningen også driver med tilvirkning og omsetning av fisk. Inntekten av kolonialvareomsetningen er for disse lags vedkommende ikke medregnet i de tall som angir overskuddet, mens derimot de tall som angir lagenes formuesforhold omfatter hele lagets virksomhet.

Beløpene for fond og egenkapital er ikke ajourført etter fordeling av årets overskudd, som foretas av årsmøtet. Faktisk utgjør lagets egenkapital pr. 31/12 det beløp som er oppført i denne rubrikk med tillegg av årets overskudd, eller fradrag av underskudd, etter foretatte avskrivninger.

Lokale fiskesalgslag i Sør-Norge. Regnskapsoversikt 1/1—31/12 1959.

DRIFTSOVERSIKT

Navn og adresse (Geografisk rekkefølge)	Ant. medl. i laget	Fiskeprod. iland-brakt til laget		Total omsetning ¹	Årets inntekter ialt	Utgifter		Årets drifts-oversk.	Herav tilb.h. og tilført egenkap.
		Mengde	Utb. til fisker.			Utgifter ialt ²	Herav til lønninger, sos. utg.		
		1000 kg	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.
<i>Skagerak-kysten:</i>									
Fiskernes Salgslag, Sandefjord	49	90,5	161,6	262,8	44,1	44,1	27,5	0	0
Fredriksvern Fiskexportforening, Stavern	17	53,8	195,2	108,7	46,8	38,4	24,8	8,4	0
Nevlunghavnfisk S/L, Nevlunghavn	35	81,0	285,2	272,0	88,7	74,7	43,2	14,0	1,6
Fiskernes Salgslag, Langesund	151	397,8	1 063,1	1 015,7	286,8	271,0	124,0	15,8	10,5
Risør Fiskerforening, Risør	71	147,2	358,5	303,4	108,1	103,7	51,5	4,4	4,0
Dypvågfiskernes Salgsl. S/L V. Sandøy . .	56	62,8	218,0	26,1	18,9	18,2	14,2	0,7	0,6
Fiskernes Salgslag A/L, Arendal	102	241,0	658,6	877,7	182,3	167,8	95,7	14,5	3,0
Fiskernes Salgslag, Grimstad	59	116,1	374,4	322,8	92,5	89,9	57,2	2,6	1,2
Fiskernes Salgslag, Lillesand	38	54,8	169,0	73,3	36,6	36,4	22,1	0,2	0,2
Fiskernes Salgslag, Kristiansand S.	135	242,3	339,3	1 036,1	262,8	262,8	189,9	0	0
Fiskernes Salgslag, Mandal	176	190,8	463,8	398,5	187,7	173,1	96,1	14,6	0
Fiskernes Salgslag, Åvik	82	83,8	220,0	ca. 750,0	274,2	262,3	158,8	11,9	11,5
Fiskernes Salgslag, Lindesnes	35	148,5	273,2	90,0	47,5	30,7	23,0	16,8	10,0
Fiskernes Salgslag, Farsund	180	365,1	827,8	190,0	238,3	229,4	102,0	8,9	8,5
Fiskernes Salgslag, Flekkefjord	86	622,8	ca.1172,4	1 088,4	590,4	590,0	309,7	0,4	0
Sum for 15 lag	1 272	2 898,3	6 780,1	6 815,5	2 505,7	2 392,5	1 339,7	113,2	51,1
<i>Oslofjorden:</i>									
A/L Fiskernes Salgslag, Fredrikstad	ca. 252	ca.1150,0	3 346,9	5 876,6	773,3	715,2	384,0	58,1	54,1
A/L Fiskernes Salgslag, Oslo	130	333,6	800,7	1 500,0	150,6	177,4	77,3	÷ 26,8	0
Holmsbu Fiskerlags S.lag, Holmsbu	33	96,4	141,6	178,4	35,2	33,0	15,7	2,2	2,2
Fiskernes Salgslag A/L, Tønsberg	51	350,9	916,9	1 336,0	169,3	168,2	55,7	1,1	1,1
Sum for 4 lag	466	1 930,9	5 206,1	8 891,0	1 128,4	1 093,8	532,7	34,6	57,4
Fiskernes Salgslag S/L, Egersund	247	584,1	1 098,5	390,1	617,0	610,3	90,0	6,7	0,3
Totalt for 20 lag	1 985	5 413,3	13 084,7	16 096,6	4 251,1	4 096,6	1 962,4	154,5	108,8

¹ Ekskl. omsetningsavgift. ² Inkl. årets avskrivninger. ³ Inkl. udisp. overskott fra t.v.k.

⁴ Iflg. Risør Fiskerforening vedtekters § 4 er medlemsinnskottet kr. 60.00 pr. medlem.

STATUS

Navn og adresse Geografisk rekkefølge	AKTIVA						PASSIVA					
	Lett realisable eiendeler	I kasse, postgiro bank	Varebe- holdn.	Utest. fordr.	Eiend., inventar, løsøre	Andre aktiva	Egenkapital		Fremmedkapital			Sum balanse
							I alt ¹	Herav medl- innsk.	I alt (Lån og a. gjeld)	Herav		
										Korts. forplikt.	Langsikt gjeld	
1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	
<i>Skagerak-kysten:</i>												
Fiskernes Salgslag, Sandefjord	46,9	40,6	3,3	3,0	93,7	0,8	39,3	8,2	102,1	2,1	100,0	141,4
Fredriksvern Fiskexportforening, Stavern	19,1	10,3	0,5	8,3	22,0	0,4	36,6	3,3	4,9	4,9	0	41,5
Nevlunghavnfisk S/L, Nevlunghavn	27,5	13,3	3,2	11,0	3,0	0,9	20,0	3,5	11,4	9,4	2,0	31,4
Fiskernes Salgslag, Langesund	118,3	14,9	6,5	96,9	34,9	12,2	106,4	4,2	59,0	59,0	0	165,4
Risør Fiskerforening, Risør	60,4	2,3	8,0	50,1	63,9	1,7	107,5	4,3	18,5	18,5	0	126,0
Dypvågfiskernes Salgsl. S/L V. Sandøy ..	53,6	0	2,3	51,3	0	0,6	23,6	5,0	30,6	30,6	0	54,2
Fiskernes Salgslag A/L, Arendal	116,1	34,9	0	81,2	4,8	1,0	66,0	10,0	55,9	55,9	0	121,9
Fiskernes Salgslag, Grimstad	44,5	11,1	6,1	27,3	0	20,0	63,0	5,9	1,5	1,5	0	64,5
Fiskernes Salgslag, Lillesand	46,3	16,2	3,5	26,6	32,8	0,4	26,7	5,7	52,8	37,8	15,0	79,5
Fiskernes Salgslag, Kristiansand S.....	69,7	4,2	19,5	46,0	98,9	1,4	103,2	13,2	66,8	61,8	5,0	170,0
Fiskernes Salgslag, Mandal	22,4	1,4	9,2	11,8	353,2	4,3	144,7	17,9	235,2	87,0	148,2	379,9
Fiskernes Salgslag, Åvik	58,2	5,0	2,6	50,6	242,0	0,8	126,6	8,0	174,4	32,4	142,0	301,0
Fiskernes Salgslag, Lindesnes	27,1	15,2	0	11,9	6,9	0,4	27,6	3,3	6,8	6,8	0	34,4
Fiskernes Salgslag, Farsund	23,0	2,4	9,1	11,5	297,0	17,3	140,3	22,0	197,0	24,5	172,5	337,3
Fiskernes Salgslag, Flekkefjord	35,7	0,5	18,5	16,7	546,5	16,8	117,9	8,0	481,1	165,6	315,5	599,0
Sum for 15 lag	768,8	172,3	92,3	504,2	1 799,6	79,0	1 149,4	122,5	1 498,0	597,8	900,2	2 647,4
<i>Oslofjorden:</i>												
A/L Fiskernes Salgslag, Fredrikstad	374,3	115,7	0	258,6	257,4	2,8	302,5	7,3	332,0	275,0	57,0	634,5
A/L Fiskernes Salgslag, Oslo	183,9	156,1	3,0	24,8	29,7	0,2	128,8	2,2	85,0	85,0	0	213,8
Holmsbu Fiskerlags S.lag, Holmsbu	44,9	29,9	2,9	12,1	3,1	0	36,4	0,9	11,6	11,6	0	48,0
Fiskernes Salgslag A/L, Tønsberg	43,3	5,2	0	38,1	13,3	0	32,0	0,7	24,6	11,6	13,0	56,6
Sum for 4 lag	646,4	306,9	5,9	333,6	303,5	3,0	499,7	11,1	453,2	383,2	70,0	952,9
Fiskernes Salgslag S/L, Egersund	95,0	69,8	0	25,2	142,2	4,5	89,9	1,8	151,8	121,8	30,0	241,7
Totalt for 20 lag	1 510,2	549,0	98,2	863,0	2 245,3	86,5	1 739,0	135,4	2 103,0	1 102,8	1 000,2	3 842,0

¹ Ekskl. omsetningsavgift. ² Inkl. årets avskrivninger. ³ Inkl. udisp. overskott fra t.v.k.

⁴ Iflg. Risør Fiskerforening vedtekters § 4 er medlemsinnskottet kr. 60.00 pr. medlem.

Lovbeskyttede fiskesalgslag 1959.

Lagets navn og regnskapsperiode.	Fangstmottak		Årets inntekter		Utgifter inkl. av- skrivn.	Årets driftsover- skott	AKTIVA					PASSIVA	
	1000 tonn ¹	Mill. kr. ¹	Brutto	Herav innkr. avgift			I kasse og bank	Utest. fordringer	Vare- beholdn.	Eiendom og inven.	Andre	Innsk.kap. og fonds ⁵	Andre
			1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.
Noregs Sildesalgslag 1/8 58—31/7 59.	416	115	3 318,1	2 809,9	3 494,3	÷ 176,2	11 020,9	5 897,5	0	4 041,6	8 973,9	28 574,8	1 359,1
Sild- og Brislingsalaget .. 1/1—31/12 59	67	33	1 631,8	1 256,4	897,9	733,9	1 977,1	1 200,6	0	15,6	5,5	2 876,3	322,5
Norges Råfisklag 1/7 58—30/6 59	358	262	7 639,6	7 398,0	5 129,8	2 509,8	17 860,0	2 818,0	0	7 408,3	8 369,8	24 572,8	11 883,3
Feitsildfiskernes Salgslag .. 1/1—31/12 59	268	42	1 921,2	1 849,9	1 020,0	901,2	2 949,8	2 927,5	0	84,0	2 863,0	7 876,2	948,1
Norges Levendefisklag S/L ² 1/5 58—30/4 59	9	13	3 640,2	477,8	3 470,4	169,8	93,6	541,3	37,2	483,3	185,4	457,0	883,8
Norges Makrellag S/L ³ 1/11 58—31/10 59	17	11	24 997,8	571,6	24 852,5	145,3	198,3	1 856,2	2 347,0	3 695,4	310,2	3 139,6	5 267,5
Håbrandfiskernes Salslag .. 1/10 58—30/9 59	0,9	3	116,3	101,3	84,4	31,9	161,1	325,6	0	10,1	3,0	312,0	187,8
Islandssildfiskernes For. ⁶ .. 1/6 58—31/5 59	27	24	111,9	110,4	107,0	4,9	47,6	0	0	0	0	46,5	1,1
Sunnmøre og Romsd. Fiskes. 1/10 58—30/9 59	59	57	1 185,5	1 089,6	542,8	642,7	43,8	5 556,9	493,6	905,6	104,5	2 542,7	4 561,7
Sogn og Fj. Fiskesalgslag ... 1/7 58—31/12 59	37	21	851,7	624,9	866,7	÷ 15,0	83,6	822,2	0	3 877,3	100,0	823,8	4 059,3
Hordaland Fiskesalgslag S/L ⁴ 1/7 58—31/12 59	12	13	16 009,7	673,8	15 866,7	143,0	146,1	532,2	334,3	448,8	25,5	283,4	1 203,5
Rogaland Fiskesalgslag S/L ⁴ 1/1 59—31/12 59	8,5	16	22 007,7	ca.540,0	21 857,9	149,8	51,6	1 657,1	620,0	832,7	24,6	902,7	2 283,3
Skagerakfisk S/L ⁴ 1/1—31/12 59	5,0	12	14 742,2	508,4	14 704,3	37,9	18,2	1 104,3	754,5	1 073,3	50,0	672,9	2 327,4
Fjordfisk S/L ⁴ 1/i 59—31/12 59	2,5	6	5 362,2	162,3	5 213,3	148,9	177,9	510,6	39,3	626,6	120,0	891,7	582,7
Småkvalfangernes Salgslag .. 1/11 58—31/10 59	2,3	3	81,8	78,3	62,1	19,7	184,5	27,8	0	2,7	0	49,1	165,9
	1 289,2	631	103617,7	18 252,6	98 170,1	5 447,6	35 014,1	25 777,8	4 625,9	23 505,3	21 135,4	74 021,5	36 037,0

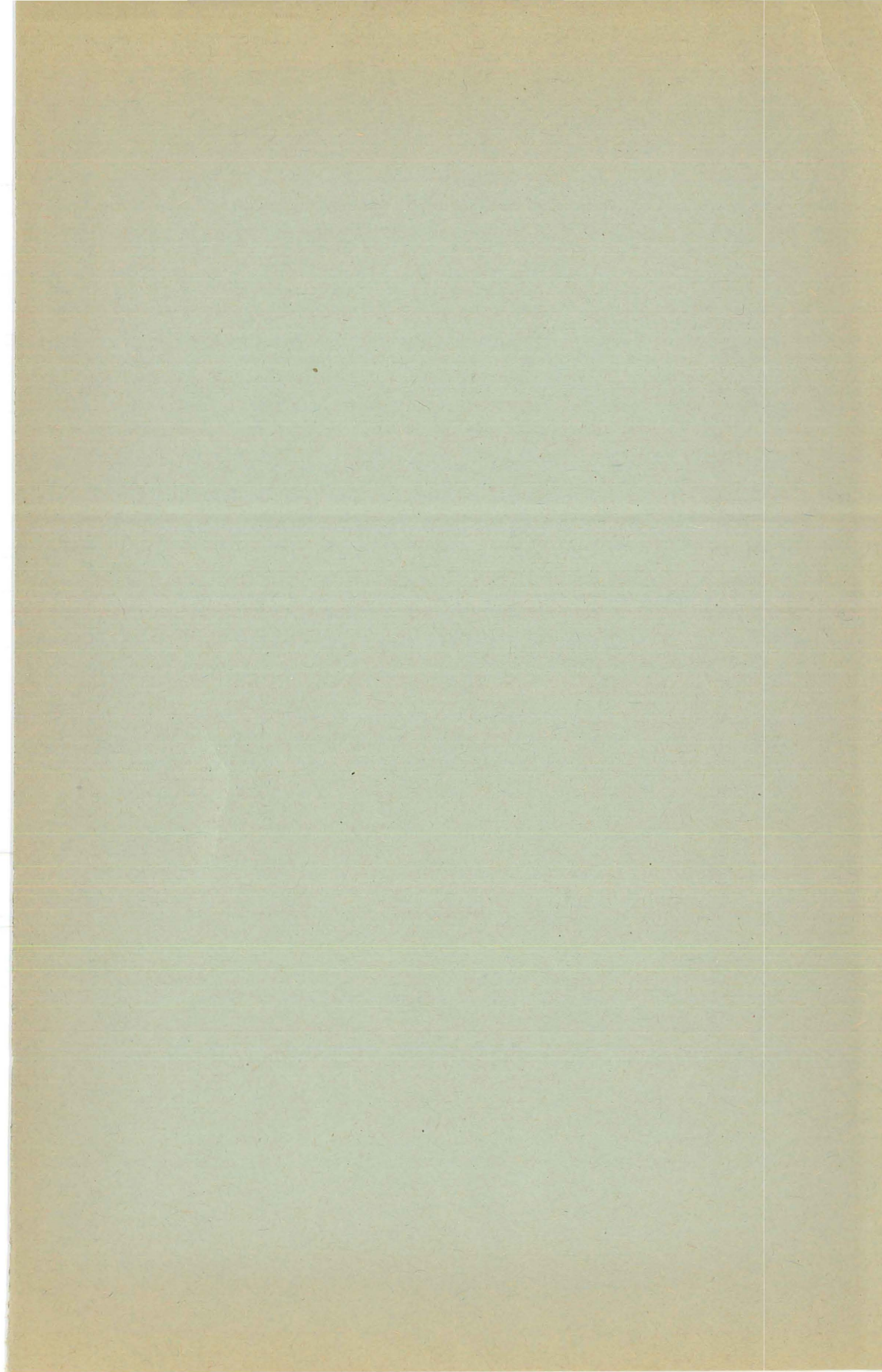
¹ Råfiskvekt og førstehandsverdi oppgitt av Fiskeridirektoratets statistikkontor.

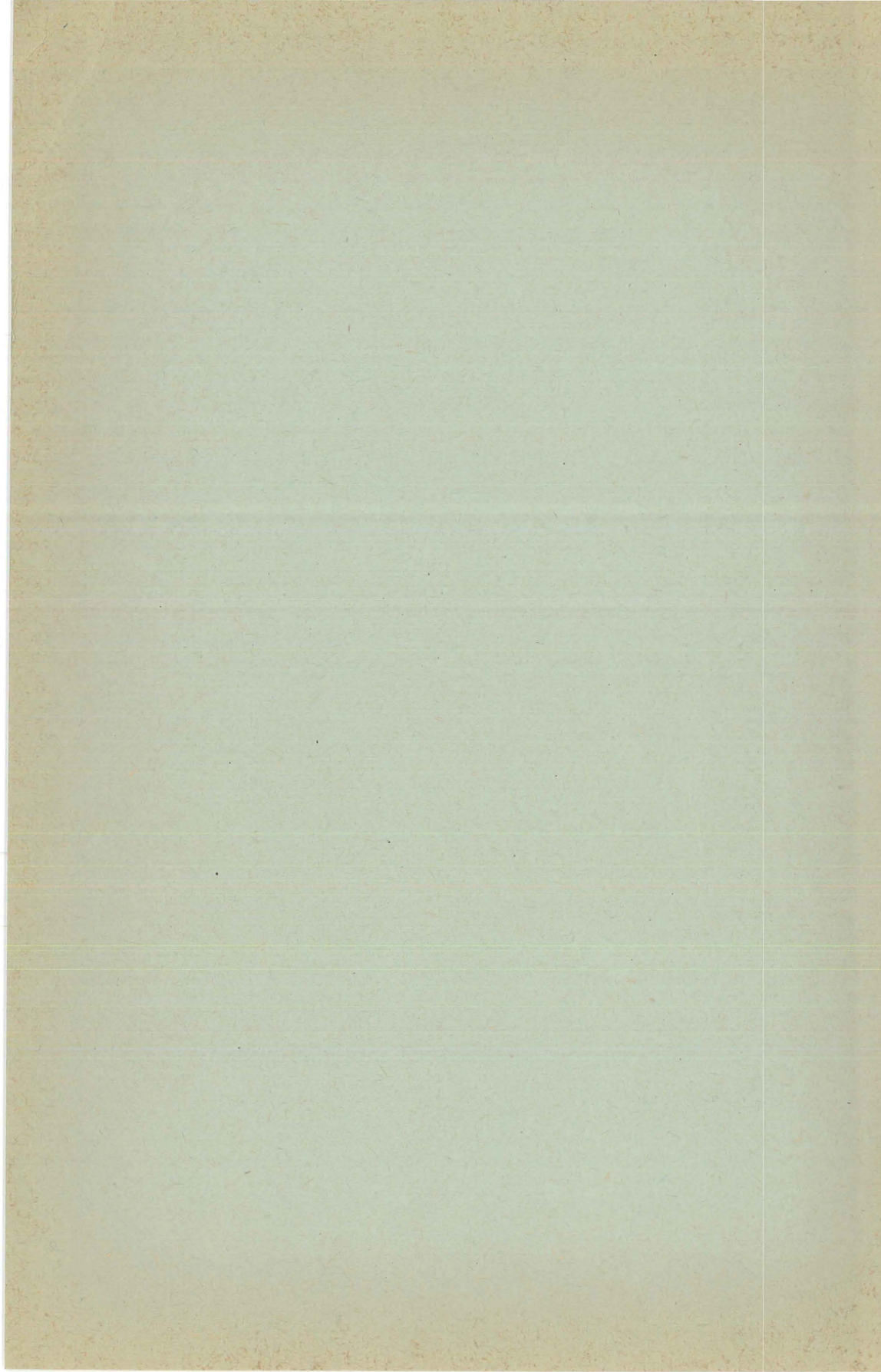
² Laget har hele engrosomsetningen av levende fisk som er fisket på kysten fra og med Romsdal til og med Finnmark fylke.

³ Makrellaget besørger all transport av makrell fra ilandføringsstedet til omsetningssentra. All pakking av makrell skjer for regning av laget. Inntekter av og utgifter til denne virksomhet er inklusive.

⁴ Laget driver delvis på samme måte som Makrellaget (se note 3).

⁵ Inklusive udisponert overskott etter at avskrivninger er fratrukket.

STATISTISK OPPGAVE

over fiskersamvirkelagens anvendelse av

OVERSKUDET FOR 1959

i samvirkekonsulent Bergs distrikt

Statistikken er utarbeidet av samvirkekonsulent

Berg og assistent Ness i fellesskap.

Bemerkningene er skrevet

av Kr. Berg.

	Bruttoover- skudd for avskriv- ningene i hele kr.	Avskrevet på bygninger og fast eien- dom i hele kr.	Avskrevet på løsøre og inventar i hele kr.	Avskrevet på båter fis- kered., varer, biler maski- ner m. m. i hele kr.	Nettoover- skudd etter avskrivnin- gene i hele kr.	Underskudd etter av- skrivningene i hele kr.	Avsatt til skattefond i hele kr.	Avsatt til reservefond i hele kr.	Avsatt til bonus i hele kr.	Avsatt til fond og an- dre formål i hele kr.
Finnmark fylke:										
1. Berlevåg Fiskersamvirkelag ..	35 068	17 300	7 200	5 000	5 568	0	1 000	2 000	0	2 568
2. Breivikbotn Produksjonslag ..	111 783	38 022	12 341	45 442	15 978	0	8 000	7 978	0	0
3. Båtsfjord Produksjonslag	34 127	25 276	6 720	840	1 291	0	1 291	0	0	0
4. Finnes-Mafj.hamn Fiskersamvl.	1 897	5 610	2 267	1 333	0	7 313	0	0	0	0
5. Gamvik Produksjonslag	78 991	25 432	7 458	9 294	36 807	0	0	9 201	20 000	7 606
6. Hammerfest Fiskersamvl.	86 160	41 127	12 781	9 193	23 059	0	4 400	4 665	0	13 994
7. Havningsberg Fiskersamvl.	0	7 920	2 000	1 600	0	28 675	0	0	0	0
8. Hasvik Produksjonslag	0	27 868	1 454	0	0	32 251	0	0	0	0
9. Havøysund Fiskersamvl.	165 510	76 471	39 113	49 788	138	0	0	0	0	138
10. Hjelman Fiskersamvl.	45 121	35 228	4 312	3 103	2 478	0	2 478	0	0	0
11. Jakobselv Fiskersamvl.	48 930	12 000	5 500	0	31 430	0	5 000	8 900	17 430	100
12. Kamøyvær Fiskersamvl.	103 644	28 473	9 453	10 000	55 718	0	6 000	21 656	0	28 062
13. Kiberg Produksjonslag	51 878	15 109	6 866	3 254	26 649	0	5 500	5 500	0	15 649
14. Kvalsund Fiskersamvl.	56 589	22 168	1 030	6 973	26 418	0	5 000	6 604	13 600	1 214
15. Mehamn Fiskarlags Prod.lag ..	56 091	21 720	14 630	8 610	11 131	0	0	0	0	11 131
16. Nordvågen Fiskeproduksj.l. ..	46 010	38 200	12 303	0	0	4 493	0	0	0	0
17. Ringnes Fiskersamvirkel.	41 645	35 471	6 190	0	0	16	0	0	0	0
18. Syltefjord Fiskersamvl.	33 664	16 632	4 849	5 931	6 252	0	3 000	813	0	2 439
19. Toftens Fiskersamvl.	6 968	4 175	630	740	1 423	0	0	404	0	1 019
20. Vadsø Fiskesamvl.	0	6 928	10 347	3 530	0	31 845	0	0	0	0
21. Vardø Fiskersamvl.	0	52 000	7 000	0	0	86 631	0	0	0	0
22. Vardø Produksjonslag	115 839	70 944	33 462	62 150	0	50 717	0	0	0	0
23. Vargsund Produksjonslag	39 443	17 808	7 070	27 534	0	12 969	0	0	0	0
	1 159 358	641 882	214 976	254 315	244 340	254 910	41 669	67 721	51 030	83 920

	Bruttoover- skudd før avskrivnin- gene i hele kr.	Avskrevet på bygninger og fast eien- dom i hele kr.	Avskrevet på løsøre og inventar i hele kr.	Avskrevet på båter, fiske- red., varer, biler, maski- ner m. m. i hele kr.	Nettoover- skudd etter avskrivnin- gene i hele kr.	Underskudd etter av- skrivningene i hele kr.	Avsatt til skattefond i hele kr.	Avsatt til reservefond i hele kr.	Avsatt til bonus i hele kr.	Avsatt til fond og an- dre formål i hele kr.
Troms fylke:										
1. Akkarvik Produksjonslag	16 141	11 063	2 383	0	2 695	0	0	2 695	0	0
2. Langsund Produksjonslag	54 273	10 000	800	6 342	37 131	0	2 500	12 000	6 631	16 000
3. Skorøy Produksjonslag	23 335	10 891	4 568	0	7 876	0	0	2 999	677	4 200
	93 749	31 954	7 751	6 342	47 702	0	2 500	17 694	7 308	20 200
Nordland fylke:										
1. Andenes Fiskesamvl.	72 603	10 000	4 900	0	57 703	0	3 000	0	51 261	3 442
2. Bleik Produksjonslag	45 737	9 000	2 000	0	34 737	0	3 500	5 000	19 737	6 500
3. Mærvoll Produksjonslag	14 563	8 997	1 333	1 076	3 157	0	100	513	0	2 544
4. S/L «Nor», Andenes	70 921	24 662	8 152	7 300	30 807	0	6 600	5 000	15 000	4 207
5. Nordmjele Fiskesamvl.	85 870	20 000	1 600	1 400	62 870	0	3 000	15 870	14 000	30 000
6. Nyksund Produksjonslag	21 418	7 659	853	10 908	1 998	0	0	0	0	1 998
7. Nykvåg Produksjonslag	58 830	9 484	5 657	1 400	42 289	0	1 500	10 589	25 700	4 500
8. S/L «Samdrift», Bleik	29 304	6 000	3 300	0	20 004	0	3 000	4 252	8 800	3 952
9. S/L «Samhold», Andenes	54 630	0	199	6 241	48 190	0	3 000	0	35 000	10 190
10. Skrova Produksjonslag S/L ..	21 666	8 000	3 169	1 575	8 922	0	700	2 055	0	6 167
11. Skårvågen Produksjonslag	3 943	4 949	1 903	703	0	3 612	0	0	0	0
12. Sommarøy Produksjonslag	59 076	43 500	3 500	0	12 076	0	2 076	10 000	0	0
13. Steinfjorden Produksjonslag ..	19 981	11 460	382	453	7 686	0	286	1 850	0	5 550
14. Ure Fiskesamvirkeleg	132 941	600	954	0	131 387	0	6 500	46 553	61 303	17 031
15. Værøy Fiskesamvirkeleg	44 415	15 000	6 000	0	23 415	0	2 000	9 695	11 720	0
	735 898	179 311	43 902	31 056	485 241	3 612	35 262	111 377	242 521	96 081
Total samendrag:										
23. Finnmark fylke	1 159 358	641 882	214 976	254 315	244 340	254 910	41 669	67 721	51 030	83 920
3. Troms fylke	93 749	31 954	7 751	6 342	47 702	0	2 500	17 694	7 308	20 200
15. Nordland fylke	735 898	179 311	43 902	31 056	485 241	3 612	35 262	111 377	242 521	96 081
41. Lag	1 989 005	853 147	266 629	291 713	777 283	258 522	79 431	196 792	300 859	200 201

BEMERKNINGER TIL STATISTIKKEN

Ved sammenlikning av «bruttooverskudd» i statistikken for lagenes produksjon og driftsresultat for 1959 med rubrikken «bruttooverskudd» i denne statistikk vil en se at «bruttooverkuddet» er **kr. 33 535,00** høyere i denne statistikk.

Differansen framkommer av den grunn at en i statistikken for lagenes produksjon og driftsresultatet bare har tatt med det faktiske overskudd driften for 1959 har gitt, mens en i denne statistikk har tatt med udisponert overskudd for 1958 og andre overføringer som de nedenfor følgende lag ved årsmøtets disponering av overskudd har tatt med:

1. Andenes Fiskersamvirkelag udisp. overskudd for 1958 kr. 2 422,00
2. Nordmjele Fiskersamvl., udisp. overskudd for 1958 .. » 14 500,00
3. S/L «Samhold», Andenes udisp. overskudd for 1958 .. » 4 385,00
4. Breivikbotn Produksjonslag udisp. overskudd for 1958 » 12 228,00

kr. 33 535,00

Bruttooverskudd.

A. Finnmark fylke.

Lagenes samlede bruttooverskudd før avskrivninger for 1959 er kr. 1 159 578,00 mot i 1958 kr. 1 269 932,00. Dette er en nedgang på kr. 110 574,00 fra 1958.

Bruttofortjenesten pr. produsert råfisk kilo for 1959 er i gjennomsnitt 5,51 øre mot i 1958 4,89 øre pr. kg. En økning på 0,62 øre pr. produsert kilo.

Lagene har besluttet å anvende bruttooverskuddet således:

1. Avskrevet på bygninger og fast eiendom kr. 641 882,00
2. Avskrevet på løsøre og inventar » 214 976,00
3. Avskrevet på båter, biler, maskineri m. m. » 254 315,00

Samlet avskrivninger kr. 1 111 173,00

Nettooverskuddet kr. 244 340,00.

Nettooverskuddet etter foretatte avskrivninger har årsmøtene besluttet anvende slik:

1. Avsatt til skattefond kr. 41 669,00
2. Avsatt til reservefond » 67 721,00
3. Avsatt til bonus » 51 030,00
4. Avsatt til andre fond og formål » 83 920,00

Tilsammen kr. 244 340,00

Den avsatte bonus for 1959 utgjør 0,24 øre pr. produsert råfisk kilo mot 0,33 øre i 1958.

Av statistikken vil framgå at av Finnmarks 23 lag er det bare 3 lag som har besluttet å utdele bonus. Deler en den avsatte bonusbeløp på disse lags produksjon i 1959 vil bonusen utgjøre 2,67 øre pr. produsert råfisk kilo.

Likeså vil av statistikken framgå at 8 av Finnmarks 23 lag har til sammen ett driftsunderskudd på kr. 254 910,00 etter avskrivningene.

B. Troms fylke.

De 3 lag i Troms har samlet ett bruttooverskudd på kr. 93 749,00 i 1959 mot kr. 11 459 i 1958. Bruttofortjenesten pr. produsert råfisk kilo i 1959 er 8,32 øre mot 1,22 øre pr. kg. i 1958. Dette er en oppgang på hele 7,10 øre pr. kg. i 1959.

Lagene har besluttet å anvende bruttooverskuddet således:

1. Avskrevet på bygninger og fast eiendom kr. 179 311,00
2. Avskrevet på løsøre og inventar » 7 751,00
3. Avskrevet på båter, biler, maskineri m. m. » 6 342,00

Samlet avskrivninger kr. 46 047,00

Nettooverskuddet kr. 47 702,00.

Nettooverskuddet etter foretatte avskrivninger har årsmøtene besluttet anvende slik:

1. Avsatt til skattefond kr. 2 500,00
2. Avsatt til reservefond » 17 694,00
3. Avsatt til bonus » 7 308,00
4. Avsatt til andre fond og formål » 20 200,00

Tilsammen kr. 47 702,00

Den avsatte bonus for lagene i Troms utgjør 0,65 øre pr. produsert råfisk kilo i 1959 mot ingen avsetning for 1958.

C. Nordland fylke.

De 15 lag her har et samlet bruttooverskudd for 1959 på kr. **kr. 735 898,00** mot kr. 571 556,00 i 1958. En økning på kr. 164 342,00. Bruttofortjenesten pr. produsert råfisk kilo i 1959 utgjør 7,34 øre mot 6,81 øre pr. kg. i 1958. En økning på 0,53 øre pr. kg.

Lagene har besluttet å anvende bruttooverskuddet således:

1. Avskrevet på bygninger og fast eiendom kr. 179 311,00
2. Avskrevet på løsøre og inventar » 43 902,00
3. Avskrevet på båter, biler, maskineri » 31 056,00

Samlet avskrivninger kr. 254 269,00

Nettooverskuddet kr. 485 241,00.

Nettooverskuddet etter foretatte avskrivninger har årsmøtene besluttet å anvende slik:

1. Avsatt til skattefond kr. 35 262,00
2. Avsatt til reservefond » 111 377,00
3. Avsatt til bonus » 242 521,00
4. Avsatt til andre fond og formål » 96 081,00

Tilsammen kr. 485 241,00

Den utlignede bonus for lagene i Nordland utgjør 2,42 øre pr. produsert råfisk kilo i 1959 mot 1,82 øre pr. kg. for 1958. Av statistikken vil det framgå at 9 av de 15 lag har besluttet å utdele bonus. Deler en den avsatte bonus på disse lags produksjon vil bonusavsetningen utgjøre 3,4 øre pr. kg. i 1959.

Samtlige lag i Lofoten, Vesterålen, Troms og Finnmark.

Bruttofortjenesten — før avskrivningen — for samtlige lag i dette distrikt utgjør for 1959 kr. 1 989 005,00 — 6,18 øre pr. produsert råfisk kilo mot kr. 1 852 946,00 — 5,25 øre pr. kg. i 1958.

Lagene har i 1959 betalt kr. 409 661,00 — 1,28 øre pr. kg. i «overpriser» over de fastsatte minstepriser mot i 1958 kr. 592 816,00 — 1,68 øre pr. kg.

Bonusavsetningen utgjør for:

1. Finnmark fylke kr. 51 020,00 — 0,24 øre pr. kg.
2. Troms fylke » 7 308,00 — 0,65 » » »
3. Nordland fylke » 242 521,00 — 2,42 » » »

Bonusen er utregnet i gjennomsnitt for samtlige fiskesorter.

Pr. 31/12 hadde lagene i dette distrikt innestående utliknet — men ikke utbetalt bonus — og låneinnskudd med følgende beløp:

1. Finnmark kr. 879 976,00
2. Troms » 0,00
3. Nordland » 351 623,00

Årsaken til at denne statistikk er blitt så forsinket skyldes i likhet med tidligere år at enkelte lag er blitt forsinket med sine årsmøter. Dette spørsmål vil bli tatt opp med lagene og Fiskeridirektøren.

Samvirkekonulent Kr. Bergs kontor, 24. november 1960.

KR. BERG.

Kåre Ness.

STATISTISK OPPGAVE FOR 1959

over fiskersamvirkelag i Nord-Norge over deres
produksjon, lønnsomhet m. m.

Opgaven er utarbeidet ved
samvikekonsulent Bergs kontor, Tromsø

	Antall personl. medlemmer	Antall båter	Båt- og not-andeler	Samlet andelskapital i hele kroner	Reservefond i hele kroner	Andre fond i hele kroner	Samlet egenkapital pr. 31.12 1959 i hele kroner	Låneinns. og ikke utbet. bonus fra tidl. år i hele kr.	Skattefond i hele kroner	Fiskebruket m. utstyr. Oppr. kostnad i hele kroner	Fiskebruket m. utstyr nedskrevet med i alt pr. 31.12 1959 i hele kroner	Statens Fiskarbank. Pantelån i hele kroner	Annen pantegjeld og gjeldsbrevlån i hele kroner	Lån og bidrag av staten v. Fiskeridepartem. i hele kroner	Lån og bidrag av Råfisklaget i hele kroner
Finnmark fylke :															
1. Berlevåg Fiskersamvirkelag	30	8	6	11 995	43 005	25 398	80 398	9 896	1 175	540 266	213 444	170 939	16 875	82 000	35 000
2. Breivikbotn Produksjonslag	33	9	32	21 250	48 674	0	69 924	0	5 292	1 052 246	317 088	492 545	32 500	125 158	30 000
3. Båtsfjord Produksjonslag	43	18	43	21 500	84 871	36 644	143 015	14 098	0	892 694	370 055	380 425	23 750	147 515	6 000
4. Finnes- Mafjordhamn Fiskersamvirkelag	27	14	1	7 750	0	1 000	8 750	0	0	180 629	46 148	108 245	0	5 000	6 000
5. Gamvik Produksjonslag	57	10	18.5	18 875	85 061	15 000	118 936	95 271	3 079	818 311	260 434	151 372	37 500	174 220	5 000
6. Hammerfest Fiskersamvirkelag	114	31	47	40 250	121 840	51 808	213 898	47 737	5 060	1 312 609	448 909	457 500	17 500	106 760	47 500
7. Hamningberg Fiskersamvirkelag	11	0	0	8 000	19 771	274	28 045	0	1 000	287 366	149 866	103 000	0	33 350	0
8. Hasvik Produksjonslag	20	4	0.5	5 125	944	0	6 069	0	0	711 241	116 976	452 105	0	140 510	45 000
9. Havøysund Fiskersamvirkelag	138	27	63	50 250	258 525	8 234	317 009	130 255	6 758	3 221 773	1 153 801	946 813	485 496	472 429	87 500
10. Hjelmen Fiskersamvirkelag	77	10	9.5	21 625	64 731	34 801	121 157	5 349	4 579	747 258	358 850	179 707	20 000	70 300	105 717
11. Jakobselv Fiskersamvirkelag	109	14	37	36 500	141 785	15 000	193 285	28 823	1 546	233 450	138 950	0	0	30 400	0
12. Kamøyvær Fiskersamvirkelag	53	27	11	16 055	48 344	60 000	124 399	72 719	0	908 299	505 298	217 351	19 500	102 900	5 000
13. Kiberg Produksjonslag	53	28	24.5	46 500	326 360	10 642	383 502	24 269	68	686 158	177 455	156 523	0	64 000	17 500
14. Kvalsund Fiskersamvirkelag	106	5	29	33 750	101 041	83 148	217 939	15 760	63	613 044	182 435	233 430	12 500	0	0
15. Mehamn Fiskarlags Produksjonslag ...	64	8	23	21 813	78 910	85 816	186 539	10 697	6 278	832 580	261 239	411 275	12 500	55 800	71 039
16. Nordvågen Fiskeproduksjonslag	42	7	19.5	15 375	94 165	87 680	197 220	5 521	4 389	1 108 687	253 585	506 800	60 187	210 620	5 000
17. Ringnes Fiskersamvirkelag	135	25	31	41 500	125 288	31 490	198 278	142 425	0	1 120 499	531 299	311 686	0	147 965	0
18. Syltefjord Fiskersamvirkelag	47	14	18	16 250	64 699	21 626	102 575	1 483	0	441 540	217 174	162 313	9 375	41 138	0
19. Toftens Fiskersamvirkelag	35	4	4	9 750	15 296	21 000	46 046	0	2 000	119 285	39 785	29 694	19 500	14 400	0
20. Vadsø Fiskersamvirkelag	46	22	17	15 750	11 966	0	27 716	22 805	4 310	330 438	180 498	94 220	13 747	50 550	18 688
21. Vardø Fiskersamvirkelag	105	25	47	40 385	120 010	96 067	256 462	139 856	6 287	1 438 829	486 329	552 500	21 875	181 600	0
22. Vardø Produksjonslag	28	10	32	24 000	7 563	0	31 563	113 012	3 000	2 613 029	1 306 108	391 816	97 500	447 625	263 869
23. Vargsund Produksjonslag	40	4	13	13 250	22 309	0	35 559	0	1 956	517 579	205 579	247 607	10 566	40 838	35 500
	1 413	324	526.5	537 498	1 885 158	685 628	3 108 284	879 976	56 840	20 727 810	7 921 005	6 762 866	910 874	2 745 078	784 313

	Driftskreditt i Norges Bank pr. 31.12 -59 i hele kr.	Arsproduksjon i 1959 kg.	Herav eksp. fersk kg.	Saltet, hengt og filetert kg.	Verdi av innkjøpt fiskeprodukter i hele kroner	Produksjonsomkostninger		Herav arb.- og kontorlønn		Samlet salgs beløp for fiskeprodukter i hele kroner	Lagerbeh. av fiskeprodukter pr. 31.12 -59 i hele kr.	Brutto overskudd før avskrivningene		Nto. overskudd etter avskr. i hele kr.	Under-skudd etter avskr. i hele kr.	Bet. avg. til Råfisklaget i hele kr.	Bet. over fastsatt m. pris for innkjøpte fiskeprod. i hele kr.
						Samlet i hele kr.	øre pr. kg.	Samlet i hele kr.	pr. kg. øre			Samlet i hele kr.	pr. kg. øre				
Finnmark fylke:																	
1. Berlevåg Fiskersamvirkelag	77 309	1 105 253	620 783	484 470	848 356	245 617	22.22	126 978	11.49	1 098 392	29 650	35 068	3.17	5 568	0	24 803	3 023
2. Breivikbotn Produksjonslag	449 474	1 201 995	458 386	743 609	1 344 315	234 670	19.52	115 320	9.59	1 210 258	402 150	99 555	8.28	3 750	0	30 084	6 916
3. Båtsfjord Produksjonslag	102 171	767 721	115 495	652 226	615 718	155 341	20.49	84 658	11.03	785 465	4 223	34 127	4.44	1 291	0	17 625	33 203
4. Finnes-Mafj.hamn Fiskersamvirkel.	43 041	226 786	15 367	211 419	193 012	60 055	26.48	38 775	17.10	288 917	17 500	1 897	0.84	0	7 313	5 562	871
5. Gamvik Produksjonslag	141 560	963 728	501 020	462 708	668 162	295 726	30.69	131 445	13.64	884 985	51 187	78 991	8.20	36 807	0	21 465	7 790
6. Hammerfest Fiskersamvirkelag ..	342 444	1 460 600	324 041	1 136 559	1 407 481	404 030	27.66	245 449	16.80	1 715 622	320 922	86 160	5.90	23 059	0	33 220	25 061
7. Hamningberg Fiskersamvirkelag ..	9 691	124 115	46 123	77 992	98 924	44 942	36.21	23 648	19.05	154 777	2 770	0	0.00	0	28 675	2 958	0
8. Hasvik Produksjonslag	153 654	662 456	37 864	624 592	541 387	157 556	23.78	86 001	12.98	689 229	90 865	0	0.00	0	32 251	15 288	4 853
9. Havøysund Fiskersamvirkelag	1 306 496	3 526 194	373 271	3 152 923	2 564 523	1 520 108	43.11	850 783	24.13	3 262 747	1 496 835	165 510	4.69	138	0	83 629	60 000
10. Hjelman Fiskersamvirkelag	351 784	750 273	71 055	679 218	739 451	167 239	22.28	101 161	13.48	808 133	229 457	45 121	6.01	2 478	0	18 149	3 434
11. Jakobselv Fiskersamvirkelag	0	388 637	88 605	300 032	346 925	73 324	18.87	50 834	13.08	377 041	85 000	48 930	12.59	31 430	0	9 339	2 457
12. Kamøyvær Fiskersamvirkelag	709 073	1 352 351	187 787	1 164 564	1 104 736	322 151	23.82	189 407	14.01	1 612 682	69 453	103 644	7.66	55 718	0	30 853	2 699
13. Kiberg Produksjonslag	178 340	908 210	203 011	705 199	742 919	221 511	24.39	125 036	13.77	970 542	65 067	51 878	5.71	26 649	0	21 552	4 531
14. Kvalsund Fiskersamvirkelag	299 653	560 054	26 419	533 635	490 801	138 631	24.75	92 594	16.53	618 782	207 952	56 589	10.10	26 418	0	13 246	7 030
15. Mehamn Fiskarlags Produksjonslag	179 438	1 351 788	542 352	809 436	1 055 006	404 179	29.83	205 759	15.22	1 425 573	76 524	56 091	4.15	11 131	0	31 620	29 826
16. Nordvågen Fiskeproduksjonslag ..	188 670	677 767	668 603	609 164	514 034	183 183	27.03	81 783	12.07	711 331	0	46 010	6.79	0	4 493	15 284	975
17. Ringnes Fiskersamvirkelag	287 326	1 188 581	119 433	1 069 148	972 629	248 819	20.93	156 656	13.18	959 817	334 725	41 645	3.50	0	16	28 272	13 600
18. Syltefjord Fiskersamvirkelag	0	357 533	154 323	203 210	269 604	90 683	25.36	38 421	10.75	367 054	16 811	33 664	9.42	6 252	0	8 067	2 172
19. Toftens Fiskersamvirkelag	38 649	125 273	6 844	118 429	141 106	29 881	23.85	20 430	16.31	189 896	47 000	6 968	5.56	1 423	0	3 354	0
20. Vadsø Fiskersamvirkelag	23 728	194 996	32 801	162 195	148 274	64 789	33.23	41 664	21.37	173 056	27 395	0	0.00	0	31 845	4 327	0
21. Vardø Fiskersamvirkelag	0	815 290	323 455	491 835	616 218	300 680	36.88	155 861	19.12	968 605	2 400	0	0.00	0	86 631	18 474	0
22. Vardø Produksjonslag	429 639	1 980 260	135 750	1 844 510	1 488 090	1 011 094	51.06	484 701	24.48	2 310 803	373 200	115 839	5.85	0	50 717	42 539	32 888
23. Vargsund Produksjonslag	247 454	353 506	33 358	320 148	250 197	117 620	33.27	58 327	16.50	296 378	173 640	39 443	11.16	0	12 969	6 711	3 361
	5 559 594	21 043 367	4 486 146	16 557 221	17 161 868	6 491 829	30.85	3 505 691	16.66	21 880 085	4 124 726	1 147 130	5.45	232 112	254 910	486 421	244 690

	Antall personl. medlem- mer	Antall båter	Båt- og not- andeler	Samlet andels- kapital i hele kroner	Reserve- fond i hele kroner	Andre fond i hele kroner	Samlet egen- kapital pr. 31.12 1959 i hele kroner	Låneinns. og ikke ut- bet. bonus fra tidl. år i hele kr.	Skatte- fond i hele kroner	Fiskebruket m. utstyr. Oppr. kost- nad i hele kroner	Fiskebruket m. utstyr ned- skrevet med i alt pr. 31.12 1959 i hele kroner	Statens Fiskarbank. Pantelån i hele kroner	Annen pantegj. og gjelds- brevlån i hele kr.	Lån og bi- drag av sta- ten v. Fiske- ridepartem. i hele kroner	Lån og bi- drag av Råfisklaget i hele kroner
Troms fylke:															
1. Akkarvik Fiskeproduksjonslag	8	3	0	10 000	0	0	10 000	0	0	320 599	167 599	124 000	0	0	5 000
2. Langsund Produksjonslag	22	11	6.5	7 125	15 326	7 737	30 188	0	1 751	209 240	78 249	73 616	0	36 425	0
3. Skorøy Produksjonslag	48	8	16.5	18 025	41 445	0	59 470	0	0	320 623	122 494	127 590	0	50 150	0
	78	22	23	35 150	56 771	7 737	99 658	0	1 751	850 462	368 342	325 206	0	86 575	5 000
Nordland fylke:															
1. Andenes Fiskersamvirkelag	64	6	16.5	19 383	70 318	10 000	99 701	56 575	0	194 663	82 905	93 300	0	0	0
2. Bleik Produksjonslag	51	8	12.5	12 725	60 522	11 126	84 373	19 668	2 721	175 757	108 392	30 381	0	0	0
3. Mærvoll Produksjonslag	52	9	14	15 300	0	0	15 300	0	399	249 020	79 176	96 306	0	35 000	43 000
4. S/L «Nor», Andenes	54	6	17	17 750	91 153	0	108 903	132 983	3 435	492 922	144 968	202 110	0	66 620	0
5. Nordmjele Fiskersamvirkelag	41	9	9	12 500	54 663	37 805	104 968	4 358	2 018	304 667	85 284	100 000	0	56 100	9 000
6. Nyksund Produksjonslag	23	4	14	18 541	70	0	18 611	0	0	247 239	45 636	0	12 660	64 150	140 000
7. Nykvåg Produksjonslag	37	10	10	11 750	49 756	14 443	75 949	9 736	1 017	238 817	99 617	69 586	0	34 600	0
8. S/L «Samdrift», Bleik	30	3	8	8 125	48 548	2 000	58 673	0	438	131 796	77 877	0	19 000	0	0
9. S/L «Samhold», Andenes	38	3	10	12 000	43 879	5 700	61 579	118 947	1 226	16 594	16 494	0	0	0	0
10. Skrova Produksjonslag S/L	68	26	40	26 250	6 913	3 193	36 356	2 068	0	227 793	80 871	59 694	0	0	23 588
11. Skårvågen Produksjonslag	22	4	7	8 450	23 580	6 838	38 868	365	531	159 737	63 913	40 987	18 382	16 000	8 394
12. Sommarøy Produksjonslag	52	7	28.5	20 125	64 125	0	84 250	4 054	5 688	792 617	244 574	303 750	0	165 937	30 000
13. Steinfjorden Produksjonslag	38	6	16	20 500	0	0	20 500	0	0	302 328	161 784	100 000	0	58 000	0
14. Ure Fiskersamvirkelag	63	17	19.5	20 813	59 371	100	80 284	2 869	5 500	69 417	6 604	0	0	0	0
15. Værøy Fiskersamvirkelag	28	12	15	9 625	36 093	26 140	71 858	0	10 600	375 078	136 244	101 980	0	0	56 769
	661	130	237	233 837	608 991	117 345	960 173	351 623	33 573	3 978 445	1 434 839	1 198 594	50 042	496 407	310 751
Total sammendrag:															
23. Finnmark fylke	1 413	324	526.5	537 498	1 885 158	685 628	3 108 284	879 976	56 840	20 727 810	7 921 005	6 762 866	910 871	2 745 078	784 313
3. Troms fylke	78	22	23	35 150	56 771	7 737	99 658	0	1 751	850 462	368 342	325 206	0	86 575	5 000
15. Nordland fylke	661	130	237	233 837	608 991	117 345	960 173	351 623	33 573	3 978 445	1 434 839	1 198 594	50 042	496 407	310 751
41.	2 152	476	786.5	806 485	2 550 920	810 710	4 168 115	1 230 599	92 164	25 556 717	9 724 186	8 286 666	960 913	3 328 060	1 100 064

	Driftskreditt i Norges Bank pr. 31.12 -59 i hele kr.	Arsproduksjon i 1959 kg.	Herav eksp. fersk kg.	Saltet, hengt og filetert kg.	Verdi av innkjøpt fiskeprodukter i hele kroner	Produksjonsomkostninger		Herav arb.- og kontorlønn		Samlet salgs beløp for fiskeprodukter i hele kroner	Lagerbeh. av fiskeprodukter pr. 31.12 -59 i hele kr.	Brutto overskudd før avskrivningene		Nto.overskudd etter avskr. i hele kr.	Under-skudd etter avskr. i hele kr.	Bet. avg. til Råfisklaget i hele kr.	Bet. over fastsatt m.pris for innkjøpte produkter i hele kr.
						Samlet i hele kr.	pr. kg. øre	Samlet i hele kr.	pr. kg. øre			Samlet i hele kr.	pr. kg. øre				
Troms fylke :																	
1. Akkarvik Fiskeproduksjonslag ...	131 876	339 366	44 318	295 048	274 297	103 077	30.37	54 900	16.18	433 378	70 657	16 141	4.76	2 695	0	7 835	0
2. Langsund Produksjonslag	59 074	419 274	38 146	381 128	287 386	62 082	14.81	36 327	8.66	393 527	33 440	54 273	12.94	43 473	0	8 491	1 000
3. Skorøy Produksjonslag	48 549	368 140	55 301	312 839	310 990	73 483	19.96	44 910	12.20	394 312	31 940	23 335	6.34	10 599	0	8 842	0
	239 499	1 126 780	137 765	989 015	872 673	238 642	21.18	136 137	12.08	1 221 217	136 037	93 749	8.32	56 767	0	25 168	1 000
Nordland fylke:																	
1. Andenes Fiskersamvirkelag	0	1 079 579	378 750	700 829	751 209	245 368	22.73	141 040	13.06	1 038 773	114 144	70 181	6.50	55 281	0	21 969	7 000
2. Bleik Produksjonslag	62 131	833 754	290 026	543 728	566 902	185 880	22.29	93 316	11.19	801 078	79 775	45 737	5.49	34 737	0	16 400	3 935
3. Mørvoll Produksjonslag	1 615	179 690	36 868	142 822	170 095	34 063	18.96	18 600	10.35	224 885	3 523	14 563	8.10	3 147	0	5 676	0
4. S/L «Nor», Andenes	86 909	1 437 000	395 558	1 041 442	1 044 332	341 486	23.76	189 478	13.19	1 469 997	148 194	70 921	4.94	30 807	0	29 838	23 793
5. Nordmjele Fiskersamvirkelag ...	0	647 983	537 755	110 228	499 399	148 987	22.99	68 505	10.57	695 803	28 000	71 370	11.01	48 370	0	14 899	24 427
6. Nyksund Produksjonslag	91 456	471 715	306 733	164 982	337 411	93 726	19.87	47 277	10.02	436 710	37 212	21 418	4.54	1 998	0	10 034	0
7. Nykvåg Produksjonslag	3 567	535 748	224 706	311 042	417 976	102 522	19.14	53 414	9.97	576 207	0	58 830	10.98	42 289	0	17 766	5 144
8. S/L «Samdrift», Bleik	37 079	638 614	160 255	478 359	471 523	139 083	21.78	78 057	12.22	670 994	43 457	29 304	4.59	20 004	0	12 540	991
9. S/L «Samhold», Andenes	0	845 201	228 217	611 984	575 820	194 020	22.96	100 379	11.88	851 800	91 150	50 245	5.94	43 805	0	17 252	2 845
10. Skrova Produksjonslag S/L	0	578 972	211 302	367 670	614 775	165 974	28.67	75 341	13.01	730 144	21 649	21 666	3.74	8 922	0	15 690	22 150
11. Skårvågen Produksjonslag	26 236	325 510	15 182	310 328	235 198	71 273	21.90	45 136	13.87	280 450	31 700	3 943	1.21	0	3 612	6 882	2 283
12. Sommarøy Produksjonslag	79 234	992 319	632 332	359 987	768 772	164 724	16.60	88 545	8.92	877 515	137 300	59 076	5.95	12 076	0	22 803	23 634
13. Steinfjorden Produksjonslag	0	347 578	48 160	299 418	310 911	78 855	22.69	34 772	10.00	401 651	14 566	19 981	5.75	7 686	0	9 355	0
14. Ure Fiskersamvirkelag	0	613 884	242 004	371 880	641 065	75 403	12.28	35 441	5.77	872 306	0	132 941	21.66	131 386	0	17 340	30 151
15. Værøy Fiskersamvirkelag	1 421	501 196	38 840	462 356	400 534	91 038	18.16	58 396	11.65	498 016	33 678	44 415	8.86	23 415	0	11 324	17 618
	389 648	10 028 743	3 746 688	6 282 055	7 805 922	2 132 402	21.26	1 127 697	11.24	10 426 329	784 348	714 591	7.13	463 933	3 612	229 768	163 971
Total sammendrag:																	
23. Finnmark fylke	5 559 594	21 043 367	4 486 146	16 557 221	17 161 868	6 491 829	30.85	3 505 691	16.66	21 880 085	4 124 726	1 147 130	5.45	232 112	254 910	486 421	244 690
3. Troms fylke	239 499	1 126 780	137 765	989 015	872 673	238 642	21.18	136 137	12.08	1 221 217	136 037	93 749	8.32	56 767	0	25 168	1 000
15. Nordland fylke	389 648	10 028 743	3 746 688	6 282 055	7 805 922	2 132 402	21.26	1 127 697	11.24	10 426 329	784 348	714 591	7.13	463 933	3 612	229 768	163 971
	6 188 741	32 198 890	8 370 599	23 828 291	25 840 463	8 862 873	27.53	4 769 525	14.81	33 527 631	5 045 111	1 955 470	6.07	752 812	258 522	741 357	409 661

Bemerkning til statistikken for 1959

Statistikken for 1959 er spesifisert på samme måte som for 1958. Denne statistikk har imidlertid fått en annen form enn tidligere år, og alle oppførte verdibeløp er angitt i hele kroner.

De summer som er oppført under rubrikkene l an er restgjelden pr. 31/12 —59.

Statistikken er utarbeidet etter de fra lagene mottatte regnskapsoppgaver p a Fiskeridirektoratets skjema.

Lagenes antall og produksjon.

I mitt distrikt — Finnmark til og med Lofoten — var i 1959 ialt 42 lag igang med produksjon mot 43 lag i 1958. J okelfjord Fiskarsamvirkelag m atte innstille sin produksjon i 1958 p a grunn av manglende driftskreditt.

Imidlertid er bare 41 lag tatt med i denne statistikk da Burfjord Fiskersamvirkelag ikke er kommet med her. Laget har bare delvis drevet produksjon i f orste halvdel av  aret. Senere ble driftskreditten av statsgaranterte l anemidler til fiskekj op stoppet og laget m atte innstille sin produksjon.

Den totale produksjon for samtlige lag i 1959 viser en nedgang p a 3 122 258 kg til sammenligning med drifts aret 1958. Produksjonsnedgangen skyldes at praktisk talt samtlige lag i Finnmark — p a et par unntak n er — har tildels betydelig lavere produksjon i 1959 sett i forhold til 1958. Dette skyldes igjen feilsl att fiske som s erlig gjelder  st-Finnmark. Lagene i Troms, Vester alen og Lofoten har derimot  ket sin produksjon. S aledes har Tromslagene  ket sin produksjon i 1959 med 189 703 kg i forhold til 1958 tilross for ett lag mindre i produksjon. Lagene i Vester alen og Lofoten har  ket produksjonen i 1959 med 1 630 226 kg sett i forhold til  ret 1958.

Driftskreditten i Norges Bank.

Lagene i Finnmark, Troms, Vester alen og Lofoten har sin driftskreditt av statsgaranterte l anemidler til fiskekj op i de respektive Norges Banks avdelinger i Vard o, Hammerfest, Troms o og Bod o. Andenes Fiskarsamvirkelag har imidlertid i siste drifts ar ikke hatt driftskreditt i Norges Bank, men har oppn add driftskreditt i A/S Fiskernes Bank. Jakobselv Fiskersamvirkelag og S/L «Samhold», Andenes har i 1959 ikke hatt driftskreditt i noen bank, men har drevet produksjon for egen kapital.

Samlet hadde lagene en driftskreditt i Norges

1. Finnmarkslagene i 1959	30.85 �re mot i 1958 27.89 �re
2. Tromslagene i 1959	21.18 �re mot i 1958 22.92 �re
3. Nordlandslagene i 1959	21.26 �re mot i 1958 20.80 �re

Som en ser har Finnmarkslagene en  kning med 2.96  re og Nordlandslagene en  kning med 0.46  re pr. produsert r afisk kilo.  kningen for Finnmarkslagene skyldes vesentlig lavere produksjon som har tilf olge at de faste utgifter pr. produsert kg blir h oyere. Troms lagene har derimot en nedgang p a 1.74  re pr. produsert kg som igjen skyldes  kt produksjon.

Differansen mellom de enkelte lag i de samlede produksjonsomkostninger — og l onninger — har naturlige grunn i de forskjellige fiskesorter de enkelte lag produserer, og hva disse produserer fisken til enten saltfisk, t orrundfisk, rotskj er, fersk eksport eller filet.

En kan derfor ikke uten videre g a ut fra at lag med h oye produksjonsomkostninger driver sin produksjon mer urasjonelt enn et lag med lave produksjonsomkostninger. Det samme gjelder ogs a l onningsutgiftene. For   kunne bed omme dette m a en

Bank pr. 31/12 1959 p a kr. 6 188 741,00 mot i 1958 pr. 31/12 kr. 4 493 420,00 fordelt p a fylkene s aledes:

	31/12 1958. kr.	31/12 1959. kr.
1. Lagene i Finnmark	3 722 173,00	5 559 594,00
2. Lagene i Troms	293 795,00	239 499,00
3. Lagene i Nordland	477 452,00	389 648,00

N ar driftskredittgjelden er  ket fra kr. 4 493 420 pr. 31/12 1958 til kr. 6 188 741,00 pr. 31/12 1959 skyldes det stort sett at lagerbeholdningene av fiskeprodukter er  ket fra kr. 2 853 828,00 pr. 31/12 1958 til kr. 5 045 111,00 pr. 31/12 1959. Det vil si  ket med kr. 495 962,00 mer enn driftskredittgjelden pr. 31/12 1959.

Utbetalte l onninger og produksjonsomkostninger.

Lagene hadde i arbeids- og kontorl onninger i 1958 kr. 4 842 337,00 og i 1959 4 769 525,00 en nedgang p a kr. 72 812,00, som skyldes nedgang i produksjon i 1959.

De samlede produksjonsomkostninger utgjorde i 1958 kr. 9 189 015,00 og i 1959 kr. 8 862 873,00 en nedgang p a kr. 326 142,00 som har sin grunn i at den samlede produksjon er g tt ned.

Lagenes egenkapital.

Lagenes egenkapital — andelskapital og fond — er i 1959 g tt ned med kr. 10 173,00 til kr. 4 168 115,00. Nedgangen skyldes bl. a. en reduksjon i antall andeler med 234 i forhold til i 1958. Det er da ikke tatt hensyn til at det er ett lag mindre i denne statistikk som for 1958. Regner en med dette lag er egenkapitalen for de gjenv erende lag derimot  ket med kr. 12 063,00 til tross for nedgangen i andelene.

Andelskapitalen er redusert med kr. 42 317,00 og gjelder nedgang i medlems- og b atandeler med 234 andeler. Herav gjelder 33 andeler for det lag som ikke er tatt med i statistikken for 1959. Nedgangen av de  vrige andeler skyldes at passive medlemmer har g tt ut av lagene da forh oyelsene av andelene fra kr. 100,00 til kr. 250,00 pr. andel ble gjort gjeldende i forbindelse med antakelse av de nye normalvedtekter for fiskersamvirkelag.

Ad produksjonsomkostningene.

Produksjonsomkostningene i gjennomsnittet er for :

ha de enkelte lags spesifiserte regnskaper for   se hvilke fiskesorter som er produsert, og hva disse er produsert til.

De i statistikken oppf orte produksjonsomkostninger omfatter l onninger, forbruksvarer som salt, kasser, is, tranemballasje, kull og olje til damperi, lys, varme, elektrisk eller annen drivkraft, vedlikehold, renter av gjeld (pantegjeld og driftskreditt), frakt, f rsel og kontorutgifter m.m.

Derimot er ikke meklerprovisjon og provisjon til salgorganisasjoner medtatt under produksjonsomkostningene. Dette har sin grunn i at lagene krediterer de forskjellige fiskekonti med nettobel op etter at salgs- og meklerprovisjon er fratrukket.

Lagene har heller ikke i taps- og vinningskonto medtatt fraktutgifter for fersk iset fisk. Grunnen ligger i at ferskfisk stort sett sendes i portofrakt som betales av mottakeren.

Avskrivninger på eiendom og løsøre er ikke medtatt i produksjonsomkostningene.

Lagenes brutto- og nettooverskudd — underskudd.

For å få et mest mulig korrekt bilde av de enkelte lags driftsresultat for selve regnskapsåret er udisponert overskudd fra tidligere år, og likeså udekket underskudd fra tidligere år ikke medtatt i statistikken.

Posten «Bruttooverskudd» og «Nettooverskudd» i denne statistikk vil av den grunn ikke stemme med de enkelte lags taps- og vinningskonto som har tatt med «udekket underskudd» og «udisponert overskudd» fra tidligere år.

For å få et noenlunde brukbart grunnlag for sammenlikning mellom de enkelte lags driftsresultat i statistikken har en 1959 — i likhet med 1958 — tatt med som egen rubrikk de beløp lagene har utbetalt i «overpris» utover de av Råfisklagets fastsatte minstepriser.

Ved å dele «overprisbeløpet» på vedkommende lags produksjon vil en kunne regne seg til hva de enkelte lag har betalt i «overpris» pr. produsert kg fisk i gjennomsnitt.

Av denne statistikk vil framgå at der i Finnmark er 19 lag av 23 som har betalt overpris, i Troms 1 lag av 3 og i Nordland 12 lag av 15 som har betalt høyere pris enn fastsatt minstepris. Gjennomsnittet for Finnmark ligger på 1.16 øre, for Troms 0.09 øre og for Nordlandslagene 1.64 øre pr. produsert råfisk kilo mot henholdsvis 1.35 øre, 0.28 øre og 2.84 øre pr. kg for 1958.

Lagenes samlede driftsoverskudd var før avskrivningene ble foretatt for:

	I 1959 kr.	I 1958 kr.
1. Finnmarkslagene	1 147 130,00	1 234 723,00
2. Tromslagene	93 749,00	11 458,00
3. Nordlandslagene	714 591,00	562 115,00
Tilsammen	1 955 470,00	1 808 296,00

økning kr. 147 174,00.

I Finnmark har 19 av 23 lag overskudd før avskrivninger er foretatt, i Troms og Nordland har samtlige lag overskudd før avskrivningene er foretatt.

Etter foretatte avskrivninger utgjør nettooverskuddet for 14 lag (av 23) i Finnmark kr. 232 112,00, for samtlige 3 lag i Troms kr. 56 767,00 og for 14 lag (av 15) i Nordland kr. 463 933,00.

I Finnmark har 9 lag ett samlet underskudd etter foretatte avskrivninger, stort kr. 254 910,00. Herav har 4 lag i Øst-Finnmark alene kr. 197 868,00 på grunn av sviktende produksjon.

I Nordland har 1 lag underskudd etter foretatte avskrivninger. Dette lag har imidlertid belastet driftsregnskapet med direkte byggeomkostninger som må betraktes som ekstraordinære avskrivninger på eiendommen.

Lønnsomheten og salgspriser på tørrfisk, saltfisk, iset ferskfisk og tran.

Salgsprisene for iset fersk fisk til eksport og innenlandsk forbruk var stort sett hele året tilfredsstillende og stabil både til innenlandsk forbruk og eksport. Særlig i siste halvår var etterspørselen etter iset fisk av alle slags stor.

Av den samlede produksjon er ca. 26 % anvendt til fersk iset fisk for eksport og innenlandsk forbruk. Den samme prosent som for 1958.

Kvantumsmessig lå ferskomsetningen 1 950 700 kg lavere i 1959 enn i 1958. Dette har sin grunn i at hysefisket i Finnmark høsten 1959 slo fullstendig feil. Hele nedgangen for iset fisk faller stort sett på Finnmark.

Saltfiskprisene i 1959 var i likhet med 1958 så lave at både Lofoten, Vesterålen og stort sett Finnmark i vintermånedene 1959 ikke fant det regningsvarende og salte fisk til en pris av kr. 30,00 til kr. 32,00 pr. vekt i Lofoten og Vesterålen og 27,00—29,00 kr. pr. vekt i Finnmark. Dette førte til en overproduksjon av storfisk over 70 cm som også stort sett ble fofisk. Det langvarige uveir vinteren 1959 førte til at særlig garnfisk som ble overstått 2—3—5 døgn ikke kunne anvendes til salting, men måtte henges. Denne fisk har skapt vanskeligheter for produksjonsleddet, og da enkelte pri-

vate kjøpere begynte salg til kr. 60,00 pr. vekt ble det en lang tid den høyst oppnåelige pris på Afrika rundfisk fos over 70 cm, mens den mindre fisk under 70 cm og helst 50—60 cm oppnådde betydelig høyere priser opptil kr. 72,00 pr. vekt. De lag som hadet god likviditet, og ikke var nødt å selge, oppnådde senere på høsten betydelig bedre priser.

Seiproduksjonen ble sommeren og høsten 1959 mindre vellykket på grunn av de dårlige veirforhold så å si hele siste halvdel (fra omkring 15. juli) av året med vekslende vindretninger og regn i lange perioder bare med få dagers opphold. Dette førte til at særlig storsei som ble hengt faldt ned eller forringet slik at en storpart av seien ble vrak. Lagene var stort sett heldigere med sin seiproduksjon, og har forholdsvis lite vrak, men seien ble av dårlig kvalitet, og bare Afrikavare. Tilvirking av tran er fremdeles lite lønnsom.

Etter at lagene mistet sitt salgsapparat — Fiskernes Samvirkesalg — som høsten 1956 ble tatt konkurs har lagene vært henvist til å omsette sine fiskeprodukter gjennom meglere til eksportørene. Denne salgsordning har vist seg ikke å være tilfredsstillende og ofte rent vilkårlig både hva priser og salgsbetingelser angår. Det er enkelte lag som har tapt tildels store beløp (ett lag kr. 40 000,00 på ett eksportfirma som gikk konkurs) da kjøperen like etter fiskeproduktene var mottatt ble tatt konkurs. I andre tilfeller har kjøperne — selv om fiskeproduktene var solgt fob. anammet og vraket av vrakere kjøperen har oppnevnt — når fiskeproduktene kom frem til kjøperen nektet å betale fiskepartiet med den begrunnelse at «kvaliteten har vært dårlig», og da stillet hele fiskepartiet til selgerens (lagets) disposisjon, og på denne måte forsøkt å presse den iflg. sluttseddel (underskrevet av kjøper og selger) avtalte pris med betydelige beløp.

De priser lagene på denne måte har oppnådd for tørrfisk, saltfisk, tran og fersk iset fisk har vært høyst varierende for nøyaktig samme slags fisk. Prisene på tørrfisk kunne ha variert med fra 2—5—6 kr. pr. tørrfiskvekt selv om fisken har vært solgt til samme eksportør og gjennom samme megler. Meglerne har nok forsøkt å få mest mulig for fisken da disse har fast provisjon av salgsbeløpet, men megleren (som tjener for de 2 parter) vil uten tvil mange gang måtte gjøre sitt beste for å få «billigst mulig» fisk til eksportørene. Dette skjer særlig i år med litt høy produksjon av de forskjellige fiskesorter, og fiskestørrelser.

Vilkårlighetene når det gjelder salg av de ferdigproduserte fiskeprodukter (herfra unntatt fersk iset fisk) for lagenes vedkommende hadde heller ikke i 1959 endret seg til det bedre — tvertimot. Straks det er en normal produksjon av de forskjellige størrelser av fisk — torsk, sei og hyse — forsøkes prisene på disse produkter trykket ned til langt under lønnsomhetsnivået for produsenten (råfiskkjøperne lag og private) som da påføres tap. Knapphet på driftskreditt hos flere av lagene og private tilvirkere medfører ofte at disse må selge ferdigproduserte varer til tap for å kunne skaffe seg ny kapital til fortsatt kjøp i håp om at «neste gang vil det gå bedre». Dette gjelder både lag og private kjøpere.

Eksportørene skylder på «markedsforholdene» når en kommer i en slik «bakvendt verden». Det med «markedsforholdene» som bestemmer priser og kvalitet er ett så gammelt og forslitt uttrykk at eksportørene som de «oppfinnsomme» og dyktige folk disse uten tvil er må kunne finne på andre argumenter for ikke å kan oppnå priser — særlig på tørrfisk — som dekker produsentenes produksjonsomkostninger og råfiskprisen, og gir produksjonsleddet en rimelig fortjeneste.

En vil vel komme sannheten nærmere når det gjelder de kaotiske forhold med som har hersket de siste 5—6 år med stadig nedgående og svingende eksportpriser ved å si at eksportører som ikke satser 5 øre i produksjon av tørrfisk underbyr hverandre i prisbillighet straks der er en smule overproduksjon av tørrfisk av de forskjellige størrelser og kvalitet?

Det nytter lite å påstå at det bare er «uodelige og lite fagkyndige» bestyrere av fiskesamvirkelag som ikke kan få «lønnsomhet» i sin drift når en ser at også gamle store private tilvirkere må gi opp og går konkurs.

Jeg vil til slutt hen vise til mine uttalelser i statistikken for 1957 om nødvendigheten av å få fastsatte minstepriser til tilvirkerleddet (private tilvirkere og lag), som eksportørene under nåværende monopolordning av eksporten er pliktig å betale tilvirkerleddet for de forskjellige fiskesorter av tørrfisk av forskjellige slag.

I statistikken for 1957 uttalte jeg herom til slutt følgende:

«Med nåværende eksportordning hvor eksportledet (eksportørene) ikke satser noe særlig penger i selve tilvirkningen av fisken blir tilvirkerleddet (lag og private) prisgitt den rene vilkårlighet fra eksportørenes side straks produksjon av saltfisk og tørrfisk ligger litt høyere enn i ett middels år.

Jeg vil gjerne gjenta hva jeg skrev i mine kommentarer til statistikken for 1955 at hvis ikke statsmyndigheten og fiskernes faglige og økonomiske organisasjoner forstår nødvendigheten av å fastsette en minstepris til tilvirkerleddet — eksportørene under nåværende monopolordning av eksporten er pliktet til å betale tilvirkerleddet — vil det være bare ett tidsspørsmål når storparten av tilvirkerne (private og lag) er oppe i samme økonomiske forhold som etter forrige verdenskrig med en økonomisk forarmet tilvirkerstand som blir økonomisk avhengig av Vestlandseksportørene. Dette vil igjen gå utover fiskernes råfiskpriser, og avsetningsforholdene under forhold med en smule «overproduksjon» slik forholdet har vært for store deler av Finnmark både i 1955 og i 1956 i sommermånedene, og nå gjentok seg sommeren 1956 på grunn av for stor produksjon av vårfisk i Finnmark.»

En annen og meget viktig ting som statsmyndighetene må sørge for å få gjennomført hurtigst mulig er tvungen vraking av tørrfisk og saltfisk ved levering fra tilvirker, og med vrakere godkjent av statsmyndighetene. Slik det nå er er det kjøperen som bestemmer hvem han vil ha til vraker, og som betaler denne. Det er da naturlig at en «tro tjener»

sørger for å tjene den han mottar lønn av på beste måte.

«Roten til alt ondt» er uten tvil å søke i den nåværende eksportordning.

Allerede i 1958 begynte lagene i Vestfinnmark og diskutere spørsmålet om ett nytt salgssapparat for fiskersamvirke lagene basert på direkte salg til eksportørene — uten å gå gjennom meglere — og at denne felles salgsordning ble som ett fast meglerkontor for lagene som da skulle betale vanlig meglerprovisjon til dekning av salgsorganisasjonens utgifter uten annen forpliktelse enn at de tilsluttede lag tegnet en andelskapital av 1 % av de enkelte lags bruttoomsætning av solgte fiskeprodukter i året 1958. For samtlige lag i Finnmark ville det bli kr. 27 382,00.

Denne salgsorganisasjon ble konstituert på møte i Honningsvåg den 6. juli 1959 hvor der møtte representanter for 16 av de 23 lag i Finnmark. De øvrige 7 lag hadde av forskjellige grunner ikke sendt representanter til dette møte, men senere har ytterligere 5 lag sakt seg villig til å være med i en slik ny salgsorganisasjon på visse vilkår.

Til formann i styret for det nye salgssapparat ble på Honningsvågmøtet valgt Trygve Olsen, Havøysund. Det nye salgssapparat er ennå ikke kommet i funksjon.

Tromsø, den 8. juni 1960.

KR. BERG,

samvirke konsulent.

Denne statistikk og kommentarer til denne er utarbeidet av fiskeriassistent Kåre Ness i samråd med meg, mens de særlige bemerkninger under avsnittet «Lønnsomheten» er skrevet av meg personlig.